

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

BELO OFFICIAL ORGAN IZOBRAZA

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Kranjsko - Slovenska
Katoliška Jednota

je prva in najstarejša
slovenska bratska pod-
porni organizacija
v Ameriki

Posluje že 50. leto
KAMPANJA ZMAGE
naše Jednote je v teku.
Pridobivajte nove člane
mladinskega oddelka!

Entered as Second Class Matter December 12th, 1923, at the Post Office at Cleveland, Ohio, Under the Act of August 24th, 1912. Accepted for Mailing at Special Rate of Postage Provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917. Authorized on May 22nd, 1912.

DVAJSETO KAMPANJSKO POROČILO

Skupna vsota vpisane zavarovalnine znaša dosedaj \$430,500.

Bližamo se torej vsoti pol milijona in želeti je, da bi to vsoto v najkrajšem času dosegli.

V času od 2. do 16. septembra so se naslednje divizije najbolj odlikovale in zaslužijo torej pohvalo in imenovanje:

- Prva armada: Divizije 2, 25, 29 in 59.
  - Druga armada: Divizije 78 in 148.
  - Tretja armada: Divizije 72, 153 in 156.
  - Četrta armada: Divizija 4, 57, 101 in 136.
  - Šesta armada: Divizije 85, 112, 172, 176, 181 in 226.
  - Sedma armada: Divizije 69, 92, 98, 109, 206, 213 in 243.
- Te divizije so pripomogle, da se je tekom pretečenih dveh tednov zvišala zavarovalnina za \$33,000. Čast jim in priznanje! Armada generala Germa še vedno zavzema prvo mesto! Armade so sedaj razpostavljene po sledečem redu:

Št. 1.....	\$ 83,500
Št. 7.....	78,000
Št. 2.....	77,000
Št. 3.....	71,000
Št. 6.....	52,750
Št. 4.....	41,000
Št. 5.....	27,250

Bratje in sestre! Pojdite na delo za novo članstvo, da bomo zamogli v najkrajšem času poročati, da smo dosegli pol milijona nove zavarovalnine.

KAMPANJA ZMAGE K. S. K. J.

K. S. K. J. VICTORY DRIVE

Od 2. do 16. sept. 1943 — Sept. 2 to Sept. 16, 1943
20. KAMPANJSKO POROČILO—REPORT NO. 20

Prva Armada—First Victory Army
General John Germ, glavni predsednik KSKJ.
General John Germ, Supreme President KSKJ.

Soc. No. (Dr. it.)	Insurance (Znesek)
2	\$1,000.00
25	5,000.00
29	2,000.00
59	1,000.00—\$ 9,000.00

Druga armada—Second Victory Army
General John Zefran, prvi glavni podpredsednik KSKJ.
General John Zefran, First Vice President KSKJ.

78	\$1,000.00
148	2,000.00—\$ 3,000.00

Tretja armada—Thurd Victory Army
General Math Pavlakovich, drugi glavni podpredsednik KSKJ.
General Math Pavlakovich, Second Vice President KSKJ.

72	\$ 500.00
153	1,000.00
156	5,000.00—\$ 6,500.00

Četrta armada—Fourth Victory Army
General Joseph Leksan, tretji glavni podpredsednik KSKJ.
General Joseph Leksan, Third Vice President KSKJ.

64	\$ 500.00
219	500.00—\$ 1,000.00

Peta armada—Fifth Victory Army
General Michael Cerkovnik, četrti glavni podpredsednik KSKJ.
General Michael Cerkovnik, Fourth Vice President KSKJ.

4	\$1,500.00
57	1,000.00
101	1,000.00
136	1,000.00—\$ 4,500.00

Šesta armada—Sixth Victory Army
Generalica Johanna Mohar, peta glavna podpredsednica KSKJ.
General Johanna Mohar, Fifth Vice President KSKJ.

85	\$ 500.00
112	500.00
172	500.00
176	500.00
181	1,000.00
226	2,500.00—\$ 5,500.00

Sedma armada—Seventh Victory Army
General Geo. Pavlakovich, šesti glavni predsednik KSKJ.
General Geo. Pavlakovich, Sixth Vice President KSKJ.

69	\$ 500.00
92	500.00
98	500.00
109	500.00
206	500.00
213	500.00
243	500.00—\$ 3,500.00

Novice iz Slovenije

Iz Št. Vida pri Vipavi

Tam pod sivim, ponosnim Nanosom, v večno zeleni, sončni Vipavski dolini in prav v njenem gornjem delu je bil rojen eden izmed največjih slovenskih junakov v teh težkih in trpljenja polnih časih. Trgovcu Francu Premrlu, bratu slovenskega glasbenika Stankota Premrla, se je rodil leta 1919. V Št. Vidu pri Vipavi sin Janko. Vzgojen v strogo nacionalnem duhu, prežet jugoslovanske misli, je rasel šentvidski fantič in se kreplil umsko in telesno.

Ko je dorastel, ga je sama usoda posadila na čelo vseh nacionalnih akcij proti laškemu nasilju. Pridno je prenašal slovensko čtivo od hiše do hiše kot tihotapec, organiziral svoje tovariše in jih pripravljajal za določilno uro.

Na veliko noč leta 1942 so vdrli fašistovski razbojniki v očetovo hišo, skoro do smrti pobili očeta, Janka pa odvedli s seboj. Pozneje so zažgali očetovo hišo, odpeljali očeta nekam v južno Italijo, mater in otroke pa nekam v severno Italijo.

Janko je prišel pred preki sod. Obsojen je bil na smrt v Rimu. Na sam večer pred usmrtnitvijo je pa iz ječe pobegnil, prepotoval vso Italijo in se zopet vrnil na svoj kršni, ljubljani Nanos, kjer je danes strah in trepet laških razbojnikov, kot poveljnik najmočnejše četniške posadke. S svojimi četniki je izpraznil laško municijsko skladišče nad Hraščami.

Pristne ljubljanske

Bizoviške perice onkraj mestne meje naprošajo mestne gospodinje ljubljanske, naj pridejo v petek popoldne na mejo po oprano perilo in zaradi razgovora o prevzemu perila v pranje. Gredo naj po Poljanski in Litijski cesti naravnost do meje.

Gostilna Marinšek, Prečna ulica: Cenjene goste opozarjam, naj si žlice, vilice in nože prinesejo s seboj, ker mi je že vse zmanjkalo za kupiti jih pa ne dobim.

Mestni gospodarski urad opozarja vse pridelovalce pšenice, rži, soršičice, ječmena in lanu, da morajo po naredbi Visokega Komisarja naznaniti letošnji pridelek. Prijavnice dobe v mestnem gospodarskem uradu v kmetijskem odseku, soba št. 35 v II. nadstropju. Bethovnova ulica št. 7.

Smrtna nesreča v planinah

Za plezalno turo na Spik, ki je znan po svojih strminah, so se odločili trije mladeniči iz Jesenic in sicer: 22-letni Anton Tomažič, 21-letni Jožef Vodišek in 20-letni Janez Kovač. Ko se naslednjega dne niso vrnili, so se odpravili za njimi reševalci, ki so našli vse tri mlade plezalce v prepadu. Tomažič je bil nevarno ranjen, njegova dva tovariša pa sta bila mrtva.

50-letnica "Glas Naroda"

Dne 15. septembra letos je poteklo ravno 50 let, ko je izšla v New Yorku prva številka drugega najstarejšega slovenskega lista v Ameriki, tedanjega tednika "Glas Naroda." Izdajatelj, urednik in tiskar istega je bil pokojni Frank Sakser, ki je 30. marca, 1937 umrl v Št. Vidu nad Ljubljano, kjer je tudi pokopan. Tednik "Glas Naroda" se je sčasoma razvil v dnevnik, ki še danes izhaja v milijonskem mestu New York.

V ta namen je izšla št. 180 z dne 17. septembra v povečani izdaji s jubilejno prilogo, ki vsebuje jako dobro izbrano gradivo ter zgodovino lista tekom prošlega polstoletja.

Temu stebru na našem časnikarskem polju v Ameriki naj veljajo ob njegovi 50-letnici naše iskrene čestitke. Naj raznaša svoj slovenski glas med našim narodom še mnoga leta!

Swoboda tiska

Mobile, Ala.—Svoječasno je R. B. Chandler, urednik tujakšnjega lista "Press-Register" v svojem članku ostro napadel sodnika Tuarta vsled njegovega krivičnega nastopa v sodni obravnavi glede plemenskih izgrediv. Urednik je bil obsojen na \$10 kazni in šest ur zapora, kar pa ni plačal, ampak se pritožil na višje sodišče. Dne 15. septembra je pa višji sodnik Leigh Jr. zatožena povsem oprostil, češ, da ima navedenec na podlagi ameriške ustave prosto voljo rabe svobode ameriškega tiska.

Novorojenček oživel v mrtvašnici

Newark, N. J.—Te dni je tukaj Mrs. Michael Cange prežgoda porodila otroka (hčerko), ki je tehtala samo en funt in pol. Zdravnik je smatral novorojenko za mrtvo, ter odredil, da se jo prepelje v mestno mrtvašnico, kar se je tudi izvršilo. Čez 35 minut zatem je hotel uslužbenec mrtvašnice trupelce balzamirati, pa je na svoje začudenje opazil, da diha. Novorojenko so takoj zatem premestili v bolnišnico in jo položili v inkubator; zdravniki pravijo, da bo morda ostala pri življenju.

Demokrat zmagal

Philadelphia, Pa.—Pri primarnih volitvah, ki so se vršile 14. septembra tukaj, je bil za županskega kandidata nominiran demokrat William C. Bullitt, bivši ameriški poslanik za Rusijo in Francijo; njegov tekmelec je sedanji župan Bernard Samuel, republikanec.

Angleški nadškof odpotoval v Rusijo

London.—Reuterjevo izvestje poroča, da je nadškof angleške cerkve 15. septembra dospel v Moskvo. Ta cerkveni dostojanstvenik bo skušal uvesti več zastopnosti in soglasja med Britanijo in Rusijo.

Reševalci so imeli zelo težak posel predno so ponesrečence spravili v dolino.

Nemci zasedli Vatikan

London.—(U.P.)—Dasiravno je sv. Stolica povdarjala nevtralnost male vatikanske države, so se na irgu sv. Petra pojavili nemški parašutarji in zasedli to državo, vsled tega je postal papež Pij XII. jetnik nemškega maršala Alberta Kesserlinga. Tako se je poročalo 16. septembra semkaj iz mesta Bern, Švica.

To potrjuje tudi uradno nemško radio poročilo in navaža, da se nahajajo parašutarji na trgu sv. Petra vsled tega, da branijo ljudstvu vhod na ta trg in v cerkev, ki zavzema za 40,000 oseb prostora.

Na podlagi zadnje lateranske pogodbe je bilo Italijanom (Rimljanom) dovoljeno posejati trg sv. Petra.

V tem poročilu se dalje omenja, da imajo nemški parašutarji topove za napad tankov in da so leti obrnjeni proti Rimu.

Sv. oče je vsled okupacije Italije po nemški armadi poklical v Vatikan vse vnanje kardinale in škofo iz Italije, kjer naj bi ostali, dokler bo trajala vojna. Papež ima namreč v Vatikanu posebno zaklonišče, ki je varno proti napadom. Zaeno je sv. oče ostro protestiral pri nemškemu maršalu vsled vpada njegovega vojaštva na nevtralno ozemlje Vatikana.

Partizani zavzeli Gorico

Radio danes 22. septembra zjutraj je poročal iz Londona, da so jugoslovanski partizani zavzeli Gorico in da so narazle čete gerilcev zadnje čase na 200,000 mož.

PREMEMBA ČASA V CLEVELANDU

Prihodnjo nedeljo, 26. septembra ob dveh zjutraj stopi v Clevelandu, O., prememba sedanjega časa v zimskega v veljavo, zato bo treba ure za eno uro nazaj pomakniti. Ta iztočni standard čas ostane v veljavi do zadnje nedelje aprila prihodnjega leta.

BINGO IGRE V OHIO

Vsled odobrene postave v naši državni zakonodaji, so takozvane Bingo igre od 21. septembra naprej dovoljene za vsi državo. Vendar se smejo iste prirejati samo v dobrodelne namene, kakor: bratska ali podporni društva, tako tudi cerkvene občine. Vršiti take igre posameznikom ali v privatne osebne namene je prepovedano.

Ameriški polkovec degradiran

Selfridge Field, Mich.—Pred tujakšnje vojaško sodnijo je bil dne 15. septembra s čina polkovnika na čin kapitan degradiran polkovec William T. Colman, ker je prekršil 96. člen vojnega zakonika. Coleman je namreč letos 5. maja streljal na nekega zamorskega vojaka in ga ranil. Kot kapitan ne bo imel sedaj cela tri leta priložnosti do zopetnega napredovanja.

POMAGAJMO JIM DO ZMAGE!

Gotovo vam je znano, da se pod našo zvezdnato (ameriško) zastavo sedaj bori okrog osem milijonov fantov in močna armada, ki je razpršena po vseh svetovnih delih. Bori se ob strani zaveznikov za doseg svetovnega miru, demokracije in za svobodo malih narodov.

V tej milijonski armadi se bori tudi lepo število naših članov in nekaj članic, do sedaj 3,185 skupaj; ako vpoštevamo skupno število našega odraslega članstva, je torej ena devetina istega v službi strica Sam-a; 14 naših vrlih sobratov je pa že padlo na fronti za domovino! Večna jim slava in blag spomin!

Tako vam je gotovo tudi dobro znano, da se vrši sedaj kampanja 3. vojnega posojila za doseg ogromnega zneska 15 bilijonov dolarjev. Ta kampanja bo zaključena 30. sept. t. l. Kakor nam poroča naš gl. tajnik brat Zalar, se je dosedaj iz Jednotine blagajne kupilo teh vladnih obveznic ali bondov v znesku \$355,000.00. Ako bo koncem meseca še kaj denarja na razpolago, se bo še nekaj teh bondov kupilo, da s tem stricu Sam-u pokažemo, da mu stojimo ob strani v tej veliki borbi za doseg zmage. Ta borba, ali vojna stane namreč ogromno denarja; čitajte tozadevni članek na 4. strani.

V glavnem uradu bi radi vedeli, za koliko teh bondov je kako naše podrejeno društvo sedaj kupilo, tako tudi znesek kupljenih bondov od strani članstva dotičnega, oziroma vsakega našega društva. V to svrhu so tajniki (ce) društva naprošeni, da naj ob zaključku te kampanje 3. vojnega posojila to naznanijo na naš gl. urad. Pri sestavi nakupa posameznikov, ni treba imen istih navajati, ampak celokupen znesek. Tako v današnjem dopisu tajnika društva št. 115 v Kansas City, Kans., že omenja, da je njeno društvo kupilo teh bondov za \$700.00. Kaj takega dela čast in ponos društvu. Izvolite torej tozadevno željo glavnega odbora zanesljivo vpoštevati!

K sklepu pa še enkrat apeliramo na vsa naša krajevna društva, tako tudi na vse naše Jednotino članstvo: Kupite vojne bonde 3. izdaje, da s tem tudi našim borecim se sobratom in sestram pripomoremo do zaželjene zmage in srečnega povratka domov!

K 35-LETNICE DRUŠTVA ST. 127, WAUKESHA, ILL.

Naše društvo je bilo ustanovljeno dne 20. septembra leta 1908 s 28 ustanovnimi članicami, torej je bilo staro zadnji ponedeljek ravno 35 let.

Ustanoviteljice so bile sledeče:

Mary Setnikar, Mary Suštaršič, Mary Kirn, Mary Lah, Mary Jarc, Mary Zakovšek, Ana Zelesnik, Angela Mensinger, Frances Jereb, Ivana Troha, Jožefa Slovnik, Ana Suštaršič, Frances Drobnič, Neža Petkovšek, Ivana Sedej, Ivana Leskovec, Mary Grjol, Marijana Gradišer, Mary Šebenik, Mary Brunet, Mary Svete, Jerica Čepón, Karolina Korenčan, Marijana Makovec, Alojzija Merlak, Ivana Gregorka, Ivana Varšek in Neža Setnikar.

Te vrle ženske so tedaj zasadile malo drevesce na našem društvenem vrtu, ki je sedaj postalo že močno drevo, saj šteje to društvo ob svoji 35-letnici 344 članic odraslega oddelka in 126 v mladinskem, skupaj 470, torej se je v tej dobi za 17-krat pomnožilo. Društveno premoženje znaša pa \$11,000.

Dandanes je od ustanoviteljic še pri življenju in v društvu sledečih šest sester,

pet jih je na gornji sliki: Mary Grjol, Frances Drobnič, Gertrude Celesnik, Mary Šebenik in Johana Varšek; šteta ali Alojzija Merlak, prva blagajničarka društva je označena na posebni sliki sama; druge so pa umrle ali pustile društvo, ali drugam prestopile.

Imena prvih odbornic leta 1908: Mary Brunet, predsednica; Mary Lah, podpredsednica; Angela Mensinger, prva tajnica; Mary Setnikar, druga tajnica ali zapisničarka; Alojzija

ALOJZIJA MERLAK
ustanoviteljica in prva blagajničarka društva

je Merlak, blagajničarka; Mary Kirn, zastopalec; Neža Setnikar, prva nadsornica; Ivana Gregorka, druga nadsornica; Ana Zelesnik, tretja nadsornica; Mary Grjol, rediteljica.

Naj bo pri tem omenjeno, da je bila soustanoviteljica in prva tajnica našega društva Miss Angela Mensinger, prva slovenska učiteljica v Ameriki, ki je tedaj podučevala na tukajšnji farni šoli. Umrila je v svojem rojstnem kraju (Brooklyn pri sv. Štefanu), Minn., dne 15. junija, 1912. Blag ji spomin!

Veliko dobrega je storilo to društvo v pretečeni dobi v pomoč svojim članicam in tudi cerkvi smo rade darovale; sploh povsod, za kar je bilo društvo naprošeno.

Ker pa v tej vojni dobi razmere ne dopuščajo, da bi ta jubilej proslavile s kakim banketom, bomo vse bolj na tiho in skromno naredile. Tako je bilo sklenjeno, da opravimo v ta namen spoved in pristopimo k sv. obhajilu med peto sv. mašo dne 26. septembra ob osmi uri, ki bo darovana za vse žive in pokojne članice društva to bo najbolj primeren in najlepši način proslave. Torej opravite vse spoved v soboto, v nedeljo pa pridite v šolsko dvorano ob

7,45, da gremo potem v cerkev; prinesite regalije seboj in pridite VRE!

Naj k sklepu še navedem nekaj ves sedanjih odbor našega društva, katerega slika je tudi gori označena: Mary Čepón, predsednica; Ludmila Pirc, podpredsednica; Frances Terček, tajnica; Frances Drobnič, blagajničarka; Jennie Petrovič, zapisničarka; nadzornice: Katherine Petrovič, Mary Kolenc in Jennie Jesenovec, zastavonosilke; Jennie Slana in Julia Merlak; vratarica Frances Furlan, zdravnik Dr. Louis Kompere.

Še enkrat vas prosm, da ne pozabite priti dne 26. septembra v cerkev.

Naj veljajo ob sklepu teh vrstic iskrene čestitke v imenu društva vsem našim ustanoviteljicam, društvu pa želim, da bi še z večjim napredovanjem dočakalo svoj zlati jubilej!

S pozdravom,
Frances Terček, tajnica.

BELGADE DVOJČKA

Rojena 19. februarja, 1943. Na levo Richard, na desno Robert. Stara mati teh dvojčkov je Alojzija Merlak, ustanoviteljica društva in prva blagajničarka.

MUSICHEVE DVOJČICE

OD LEVE NA DESNO: Amalia in Jennie, slednja poročena Grum. Tudi njen sinček spada v društvo, oče, Frank Musich je pa član društva sv. Jožefa, št. 53, tako tudi vsi njegovi štirje sinovi, ki so pa sedaj vsi v ameriški armadi. Imajo še eno hčer, spadajočo k našemu društvu. Vsa čast taki družini!

BRUSOVA DVOJČKA

OD LEVE NA DESNO: Frank in Frances, rojena 1937. Stara mati teh dvojčkov je Mrs. Frances Furlan. Ta družina bi lahko imela svoje društvo; samo k našemu društvu jih spada 12 članic, pri društvu št. 53 je pa sedem članov, torej 19 skupaj. V resnici 100% družina za našo Jednoto!

DRUŠTVENA NAZANJILA

DRUŠTVO SV. ANE, ŠT. 105, NEW YORK, N. Y.

Naša zadnja mesečna seja je bila bolj slabo obilakana; zato pričakujemo na prihodnji večerje udeležbe; na isti smo sprejele v društvo našega župnika Rev. Pijsa Petric-a; prestopil je k nam, ker je naše društvo edino društvo K. S. K. Jednote, ki posluje v mestu New York. Našemu najnovjšemu članu kliče: Iskreno dobro došel k društvu!

Naj pri tej priliki navedem še nekaj osebnih novic, ki se tičejo gotovih članic našega društva. Zelo smo vesele in ponosne, ker imamo v naši sredini članice dveh nedavnih slovenskih novomašnikov in sicer mater Rev. Rudolf M. Mačka in Rev. Jeronima F. Sellaka OFM, prva živeča s svojim možem v South Ozone Park, druga pa v New Yorku. Bog ju živi in ohrani, tako pa tudi gotovo srečna novomašnika!

Zaeno naznanjam, da se je 4. septembra poročila naša sestra Joanna Milosevic iz Jersey City, N. J. z Mr. Johnom Cerichem; poročena sta bila v cerkvi sv. Nikolaja istotam.

Naše čestitke novoporočencema in mnogo sreče v novem stanju.

S pozdravom,
Emmy Toncich, blagajničarka.

DRUŠTVO SV. GENOVEFE, ŠT. 108, JOLIET, ILL.

Vabilo na sejo
Ker bo na prihodnji seji dne 3. oktobra ena izmed srečnih

članic dobila vojni bond, vreden \$50, zato prosim vse one, ki mi še nlate vrnilo dotične knjižice ali tiketov, da jih prinesete na moj dom ali pa na sejo, da se stvar uredi, seveda je treba z onimi odrezki izročiti tudi denar, kar je prodanih. Katera bo srečna, bo naznanjeno tudi v Glasilu enkrat po omenjeni seji. Torej ne pozabite dneva 3. oktobra, prva nedelja prihodnjega meseca. Začetek iste bo ob pol dveh popoldne v navadnih prostorih.

S pozdravom,
Mary Cohil, tajnica,
920 Cora St.

DRUŠTVO SV. ROKA, ŠT. 113, DENVER, COLO.

Tajnik društva bolan

Naznanjam vsem članom in članicam našega društva, da je naš tajnik, brat Boštijan Znidaršič nevarno zbolel dne 14. avgusta. Ker smo mislili, da bo kmalu okreval, smo torej čakali do seje. Ker mu ni moglo več ta urad držati, zato je resigniral in na njegovo mesto sem bil jaz izvoljen do konca tekočega leta, za predsednika pa brat Josip Erjavec.

Zato prosim vse naše članice, da naj se v društvenih zadevah obračajo name, George Pavlakovicha, 4573 Pearl St., kjer tudi lahko izven seje plačujete svoj asesment.

Brat Znidaršič je bil naš tajnik okrog 11 let; bil je vesten in agilen uradnik in je vedno točno vršil svoj tajniški posel; za časa njegovega termina je društvo lepo napredovalo, čeravno je članstvo večkrat opominjal na plačevanje asesmentov in je hodil tudi asesment po hišah kolektat, akoravno je že v letih. Iz srca mu želimo, da bi mu ljubi Bog podelil zopetno zdravje in da bi ostal še mnogo let med nami zdrav in zadovoljen.

Kot sedanjí tajnik društva vas vse vljudno prosim, da bi redno plačevali svoje asesmente, kajti jaz nimam dosti prostega časa vsled nujne zaposlenosti vsak dan, izvzemši nedelje. Lahko plačate pri meni na domu od četrte ure popoldne naprej ob sobotah in v nedeljah od desetih zjutraj.

Naš dosedanji odbor do konca leta je sledeči: Predsednik Josip Erjavec, podpredsednik John Arko, tajnik podpisani, blagajnik Andrej Krašovec, zapisnikar Frank Okoren.

Sobratki vam pozdrav,
George Pavlakovich, tajnik.

DRUŠTVO SV. VERONIKE, ŠT. 115, KANSAS CITY, KANSAS

Čenjene sestre: Naznanjam vam sklep zadnje seje, da letos ne bomo priredile nobene veselice, bo pa morala vsaka namesto iste prispevati \$1 v društveno blagajno. Torej prošim vse one, ki pošiljate asesment po otrocih ali po kaki drugi osebi, da jim daste \$1 več za mesec oktober. Izvolite to vpoštevati!

Naznanjam vam tudi žalostno vest, da je dne 5. avgusta nemila smrt pobrala iz naše sredine po dolgotrajni in mučni bolezni našo članico Anno Vesel, stara komaj 49 let. Bila je naša članica 34 let. Doma je bila iz vasi Postene, občina Plesce na Hrvaškem. Tukaj zapušča žalujočega soproga in enega sina. V imenu našega društva in izrekom prizadetim globoko sožalje. Tebi pa, draga nam sestra kličem: Počivaj v miru božjem in večna luč na Ti sveti!

Naj še k sklepu omenim, da je naše društvo kupilo za \$700 vojnih obrambnih bondov tretje izdaje. Pozdrav,
Josephine Zupan, tajnica.

AGITIRAJTE ZA MLADINSKI ODDELEK!

DRUŠTVO SV. MIHALJA, BROJ 163, PITTSBURGH, PA.

Javljam svim članovima i članicama našeg društva, da je bila prošla sjednica 12. septembra dobro posjećena, a još bolje svršena mirno, složno i so veseljem zadovoljno. Pak s toga stavljam javiti onima, koji dođu uplatiti i onda odma prođu doma, neka počekaju do sjednice da slušate isto i vi nekoji, koji redko puta sjednicu polazite, nego uvijek na domu uplatite pristojbe, pa se i vi još sjednice udeležite, da budete i vi nešto znali, a i nešto dobroga predložili, jer istina jest: Puno ljudi, puno znadu! A jedan sam ne može sve znati, niti sve napraviti.

Sada sve ide već kraju godine 1943, pa bilo bi dobro da se dogovoramo o napredku za napred, za godinu 1944. Braćo i sestre, koji ne čitate naše izvješće i naznanil, možete mi povedati, koji čitate, ste vidjeli da smo imali već po-par puta u Glasilu zaključke, da bi napravili kakvu zabavu u korist ili za ponos društva, da bi za Božićni dar ili uspomenu poslali našim bratom, koji su u vojski, kojih do danas imamo 44, ako su oni još živi. Braćo i sestre. Dobro razumijete zaključek prošle sjednice 12. septembra, koji je pronašen na bolji i laglji način, to jest na mjesto zabave ili kakve igre sa tiketi. Svaki član i članica, osim ovih, koji su u vojsci, plati razporez u oktobru od 25 centi u to svrhu, kao gore označeno i da bi to pravo bilo za vse jednako. Za zabave ne možemo dobiti ni hrane bez pointov a niti za popiti. Bilo bi puno dela a malo Koristi. Ovakvo će biti bez brige čisti doneštin.

Dalje razješnje ne bi braćo i sestre, koji niste bili na sjednici ili vi, koji vas ima viša u familiji pri društvu budem raztolmačio ili vi koji nimate nikoga u vojski, hvalite Boga, a ja bi voljil da imam.

Dalje braćo i sestre, nemojse kriviti na ovaj razpores. Ovo ne bude našim fantom Bog zna kaj puno, samo da budu znali kamo i koje društvo spadaju, a oni se bore i krv jest li budu preivali za nas sviju skupa, koji imaju ili nimaju nikoga. Koji član ili članica bi se ovemu protivil, ne bi imao usmiljenja srca niti duše i ne bi bio vreden boljega, nego bi ga metnul na frontu pred onaj pakal, kad su naši fanti.

Braćo i sestre, kada ovo pišem i suze me prolivaju, a nemam nikoga ovde, ni u onoj strahoti. Dalje šta se tiče puno družine, da imaju puno dati ali su svi preko 16 do 18 let stari, a to sve radi osim boleznii, pak se budemo i njih setili jednog dana za pomoć.

Daklem ne zaboravite taj razpis za oktobar, koji ga ne bude platilo u oktobru, bude platilo u novembru ili u 1944. Uglejte se na člane, koji je platilo 45 na prošloj sjednici u septembru unapred ovaj razpores.

Kako je zaključek poprimljen, još imam o tome više govoriti, ali je već obilan ovaj dopis, a ču nastaviti u drugom dopisu.

Sa bratskim pozdravom,
Matt Brozenić, tajnik.

DRUŠTVO SV. ANE, ŠT. 170, CHICAGO, ILL.

Vabilo na sejo

Prijazno vabim vse članice našega društva, da se udeležite prihodnje mesečne seje v nedeljo dne 26. septembra. Ker letos nismo imele nobene zabave in gotovo tudi ne bomo imele v prihodnje, zato je bilo sklenjeno na zadnji seji, da vsaka članica plača \$1 v društveno blagajno. Če vam ni mogoče plačati enkrat skupaj, lahko plačate polovico meseca oktobra in ostalo polovico meseca novembra. Gotovo pa vsaka mora imeti plačano pred glavno letno. (Dalje na 3 strani)

ŠE ŽIVEČE USTANOVNICE DRUŠTVA

OD LEVE NA DESNO: Mary Šebenik, Gertrude Celesnik, Mary Grjol, Ivana Varšek in Frances Drobnič. Slednja je tudi sedanja blagajničarka, ki opravlja ta urad že neprestano zadnjih 25 let.

SEDAJNI ODBOR DRUŠTVA

PRVA VRSTA od leve na desno: Frances Drobnič, blagajničarka; Frances Terček, tajnica; Mary Čepón, predsednica; Frances Furlan, vratarica. DRUGA VRSTA, od leve na desno: Jennie Slana, zastavonosilka; Julia Merlak, zastavonosilka; Ludmila Pirc, podpredsednica; Jennie Petrovič, druga tajnica; Mary Kolenc, Katherine Petrovič in Jennie Jesenovec, nadzornice.

DRUŠTVENA NAZANILA

(Nadaljevanje z 2 strani)
no sejo. Pri tem bomo vse enako prizadete ter obenem tudi enako prispevamo v našo skupno blaginjo.

Prosimo vas torej, vpoštevajte sklep zadnje seje in storite svojo dolžnost brez godrnjanja. Na svidenje na prihodnji seji 26. septembra!

Iskreno pozdravljene,
Anna Frank, tajnica.

DOPISI

ZAHVALA

Canon City, Colo.—Odkar me je letos zadela velika nesreča, da sem zgubila svojega moža Josipa, ki se je 2. januarja ponesrečil v premostitvi v Crested Butte, mi ni šlo nikakor prav, ker so se mi otroci po svetu razkropili (od devet še sedem živih), sem se sedaj semkaj v Canon City preselila. Kakor je bil moj pokojni mož, jaz in vsi otroci spadamo tudi k društvu št. 55 KSKJ. Eden mojih sinov je pri vojakih že od lanskega novembra in se nahaja nekje čez morje, piše mi redno; drugi sin je pa v mornarici v Oakland, Cal., tri hčere in en sin so pa prišli semkaj z menoj. V Crested Butte sem živela 30 let.

Od tukaj ne vem kaj posebnega poročati, ker sem še novinka, ali tujka, da naših rojakov se vseh ne poznam; pač mi gredo tri družine rade na roko in sicer F. Čateževa, J. Safarjeva in A. Starihova, to so moji sosedje. Za njih prijaznost se vsem tem lepo zahvaljujem.

Zahvalo pa izrekam tudi vsem mojim prijateljem in znancem v Crested Butte, Colo., ki so mi šli tako na roke in stali ob strani v mojih žalostnih dnevih letos v januarju. Bog vam povrni in plačaj!

S pozdravom vsem čitateljem Glasila, katerega tudi jaz rada prebiram.

Mrs. Barbara Sedmak,
815 Myrtle Ave.,
Canon City, Colo.

Zahvala

Chisholm, Minn.—Dolžnost me veže, da se lepo zahvalim listu Glasilo KSKJ za priobčitev mojega dopisa in vabila k 19. redni konvenciji Ameriške Jugoslovanske Zveze, nadalje občinstvu za lepo posetitev na večernem programu, kuharicam za fino večerjo, vsem prodajalcem vstopnic, dekletam-stenografinjam za točno delo, eveletskim igralcem in pevcem, posebno Mrs. W. Brank, Mrs. J. A. Ambrozich, Mrs. A. Lenich, Julia Baraga-Nasaeth iz Hibbinga, Franku Smoltz, Koscakovim sestram, Mrs. W. Rus, Anton Pakiz ml. ter sploh vsem, ki so količkaj pripomogli k uspehu.

Zahvala gre tudi našemu županu John Gorniku ml., kateri je nam šel tako lepo na roke.

Sedaj naj pa posvetim nekoliko novicam iz naše naselbine; sicer so bolj žalostne. Namreč za domovino je dal svoje mlado življenje prvi Slovenec iz spoštovane ter priljubljene družine Kne-ove, Staff Sargeant Louis Kne je padel v boju na Kitajskem dne 24. avgusta. Bil je star 25 let in je služil pri letalcih na bombniku. Pokojni Lojze je bil jakaj priden fant. Izšolal se je tukaj na Chisholm ter bil izvrsten basket ball igralec—čast naselbine.

Njegov oče je doma iz vasi Dobrave, fara Cerklje pri Kranju, po domače Galetov, mati Marija je pa iz vasi Pijava gorica pri Igu pri Ljubljani, poštena, tiha žena, pravi vzor slovenske matere. V zakonu se jima je rodilo 12 otrok, 11 fantov in ena deklica. Stirje so v službi Strica Sama, Joe, Louis (padel), Frank in John. Ker je France Kne, oče padlega dober narodnjak, zaveden Slovenec

ter sodeluje, kjerkoli je kaj našega ob priliki prireditve različnih društev, predsednik lokalne podružnice Jugoslovanskega Pomožnega Odbora ter tudi predsednik bratskega društva Slovan, št. 110 SNPJ. Zatorej, dragi mi France naj ti bodo tele vrstice sedaj, ko ti je najhujše. Bil si, ter ostaneš vedno Slovenec; prenesel si veliko križev pri vzgajanju svoje družine. Vajen si udarcev, zakaj imel si jih mnogo v svojem življenju. Eno naj te tolaži—padel ti je sin—za našo novo ameriško domovino, katero si si izbral za svoje bivališče. Padel je tudi za nas vse, zatorej naj te bodri, da Slovenci iz naše naselbine sočustvujemo s tabo. Ponosni smo bili na te in tvojo družino prej. Sedaj se ob tej žalostni uri še tesneje pridružimo ter ti kličemo: Pogum in vztrajanje!

Za slovenske rojake in rojakinje naselbine Chisholm:
Frank L. Tekautz.

PODRUŽNICA ŠT. 3 JPO,SS

Chisholm, Minn.—Od tukaj smo poslali na glavni urad JPOSS nabrani znesek \$206.60 v pomoč revežem v starem kraju, ki trpijo pod krutim nemškim sovražnikom. To so naši očeti, matere, bratje in sestre v zasužnjeni Sloveniji.

Veseli me, da sem mogel kaj dobrega storiti za te trpine onkraj oceana. Veliko stopinj sem napravil s svojimi zavednimi rojaki; ni mi žal zato; rojen sem bil iz revne družine, zato imam zadoščenje v tem, da bo prizadetim vsaj malo pomagano s temi dolarji, kadar jih bo mogla naša pomoč doseči.

Delo nabiranja teh prispevkov ni bilo lahko, toda na en način je prijetno, ker sem spoznal, koliko dobrosrčnih ljudi je tukaj v naši okolici. Seveda, tuintam so nas kraikomalo odslavili brez kakega prispevka, pa takih ni bilo dosti; morda se bodo ti še premislili in naši revni domovini kaj pomagali? Izgovori, da bodo nekateri že svojim po končani vojni pomagali, ne držijo. Prvič: Morda izmed tvojih sorodnikov ni nihče več živ? Drugič: Kaj pa tisti, ki nimajo nobenih svojcev v Ameriki, ali ti ne bodo potrebni naše pomoči? In končno, ali si nismo vsi Slovenci v sorodu po jeziku ali narodnosti? Torej moramo gojiti sobratstvo in naklonjenost do vseh, ki so naše krvi. Pomislimo, kako smo srečni, da živimo tukaj v Ameriki, ako bi ne bilo tega, bi morda danes vsled gladu umirali v kakem koncentracijskem taborišču. Prišli smo iskat naš novi dom, v Ameriki in našli smo ga; zato bodimo hvaležni Ameriki, kjer lahko uživamo svobodo in sicer s tem, da ji pomagamo v vseh ozirih, da bo s sodelovanjem svojih zaveznikov naš krut sovražnik kmalu poražen; pa se bodo naši ljubi sinovi zdravi med nas iz vojne vrnili.

Nam Američanom je znano, kako se borijo naši bratje Jugoslovani proti kruti Nemčiji, da se osvobodijo sužnosti. Ponosni smo lahko nanje, na partizane in gerilce, ali kakor se že imenujejo. Za Jugoslavijo in Slovenijo zdaj vedo vsi inteligentni Američani, kar prej niso znali. Kredit zato gre tem gerilcem, kar je znak, da so na strani zaveznikov ali združenih narodov, zato gre dobro ime tudi nam, ameriškim Slovincem, saj je gotovo med gerilci tudi lepo število naših starokrajskih rojakov.

Tem bo prišla svoječasno naša pomoč dobro, za kar nam bodo hvaležni. Zato vsak, ki kaj prispeva v sklad JPO-SS, vrši samaritansko delo. Sklad te dobrodelne organizacije opravlja uradniki vseh naših podpor-nih organizacij, kar je tudi pod državnim nadzorstvom, torej nič strahu, da pomoč ne bo pra-

Slovenski ameriški narodni svet

Poročilo o finančnem stanju 31. avgusta 1943

Bilanca v banki (\$13.665.95) in na roki \$25.30) 31. jul. \$13.691.25

DOHODKI V AVUGSTU:

Podružnice:

Št. 1. Detroit, Mich.	\$ 100.00
Št. 3. Pittsburgh, Pa. (\$115.13), dr. št. 50 KSKJ (\$50.00), M. Pavlakovich (\$5)	170.13
Št. 6. Ely Minn.	14.75
Št. 8. W. Newton, Pa.	13.80
Št. 9. Willock, Pa.	5.67
Št. 12. W. Aliquippa, Pa.	12.45
Št. 15. Springfield, Ill.	7.50
Št. 18. Sheboygan, Wis.	28.00
Št. 22. Midway, Pa.	10.75
Št. 23. St. Louis, Mo.	8.00
Št. 24. Virden, Ill.	3.09
Št. 25. Chicago, Ill.	5.50
Št. 28. Conemaugh, Pa.	9.00
Št. 29. Fredericktown, Pa.	15.00
Št. 30. Sharon, Pa.	100.00
Št. 33. Bridgeport, O.	37.00
Št. 37. Joliet, Ill.	222.00
Št. 38. Acmetonia, Pa.	50.00
Št. 39. Cleveland, O.	500.00
Št. 40. Kemmerer, Wyo.	13.29
Št. 45. Sheboygan, Wis.	4.50
Št. 47. Pueblo, Colo.	5.00
Št. 48. Cleveland, O.	149.00
Št. 50. Denver, Colo.	21.00
Št. 53. Johnstown, Pa.	6.00
Št. 54. Chicago, Ill.	7.00
Št. 56. okrožje Milwaukee, Wis.	125.00
Št. 60. Chicago, Ill.	500.00
Št. 62. Crivitz, Wis.	30.00
Št. 63. Brooklyn, N. Y.	13.00
Št. 65. Worcester, N. Y.	17.25
Št. 67. Los Angeles, Cal.	71.50
Št. 79. Girard, O.	100.00
Št. 80. White Valley, Pa.	60.00
Št. 83. Walsenburg, Colo.	5.00
Št. 87. Brooklyn, N. Y.	16.00
Št. 89. Pueblo, Colo.	25.00
Westmorelandska fed. SNPJ, Export, Pa.	50.00
Dr. št. 34 SNPJ, Indianapolis, Ind.	8.00
Dr. št. 317 SNPJ, Export, Pa.	1.50
Članstvo dr. št. 12 SNPJ, Murray, Utah (Zugel)	48.25
Članstvo dr. št. 513 SNPJ, Scranton, Pa.	3.00
Nabral M. Simonc, Salt Lake City, Utah	58.00
Članstvo dr. št. 198 SNPJ, Willard, Wis. (Kirm)	35.00
Dr. št. 174 KSKJ, Greenwood, Wis.	5.00
Dr. št. 10 JPZ Sloje, Sheboygan, Wis.	25.00
Postojanka št. 33 JPO-SS, Braddock, Pa.	200.00
Posamezniki	23.50
Čokova brošura	14.25
Skupni dohodki	2,952.68
	\$16,643.93

IZDATKI V AVUGSTU:

Stanarina za urad	\$ 50.00
Poština	.46
Telegrami	4.89
Telefonska napeljava in uporaba	8.78
Uradnikova plača	126.40
Luč v uradu	1.00
Revija Free World	.40
Stroški za sejo izvršev. odbora	2.00
Voznine in dnevnice za sejo Zdr. odbora	110.00
Predsedniku za tekoče stroške	356.05
Združenemu odboru v začetno pomoč	1,000.00
Skupni izdatki	1,659.93
Ročna blagajna	9.77
Bančna blagajna	14,974.13
	\$16,643.93

Pregled vseh dohodkov in izdatkov te organizacije:
Skupni dohodki od 5. dec. 1942 do 31. avg. 1943 \$20,707.59
Skupni izdatki od 5. dec. 1942 do 31. av. 1943 5,723.64
Bilanca \$14,983.95
Joseph Zalar, blagajnik Mirko G. Kuhel, pomožni tajnik.

vilno razdeljena.
K sklepu se lepo zahvaljujem vsem mojim sonabralcem za sodelovanje in darovalcem za njih prispevke. Vesel sem bil, ko sem prišel k znanemu rojaku, trgovcu z železno in pogrebniku Mr. Anton Mahnetu, ki je daroval \$25 brez vsakega ugovora, že prej je pa v ta namen prispeval tudi že \$10. Lepa mu hvala; priporočam, da ga vsi podpirate v njegovem podjetju, svoji k svojim!
S sobratskim pozdravom,
Louis Ambrozich,
402—6th St. S. W.

Dostavek uredništva: Mr. Ambrozich nam je zaeno poslal tudi več pol z imeni vseh ostalih darovalcev, katerih je 150. Vsled pomanjkanja prostora, ne moremo istih priobčiti, saj takih seznamov tudi glasila drugih podpor-nih organizacij, kar je tudi pod državnim nadzorstvom, torej nič strahu, da pomoč ne bo pra-

VABILO NA SEJO SANS
Pueblo, Colo.—Vse podružnice Slovenskega Ameriškega Narodnega Sveta v Pueblo, Colo., se pozivlja in prosi, da se gotovo udeležijo prihodnje seje, katera se bo vršila v torek, 28. septembra, ob sedmi uri zvečer v spodnji dvorani društva sv. Jožefa.
Vsi, kateri sočustvujete z našimi reveži v stari domovini, ne zamudite te seje. Na seji se bo razpravljalo, kako in kaj bi se napravilo, da bi se pomagalo tistim revežem v stari domovini in kako bi jih rešili iz italijanskega, nemškega in madžarskega jarma.
Torej pridite vsi!
Anton Kochevar,
tajnik SANSa.
Izvir besede "municija"
Beseda "municija" izvira iz latinščine "munio"—utrdba, "munire"—brantiti s steno ali obzidjem; "murus"—stena.

IZ URADA

Slovenskega ameriškega narodnega sveta
3935 W. 26th Street, Chicago, Ill.

Razdeljevanje naših publikacij

Če pogledate v podružnična pravila, lahko vidite pod naslovom "Podružnice" (v točki 8) tole: "Vsaka podružnica mora imeti seznam imen in naslovov vsega svojega članstva, poročati vsako četrtletje svetovnemu uradu v Chicagu o stanju svojega članstva in denarnih zadev pa o svojem delovanju, razdeljevati vse publikacije Slovenskega ameriškega narodnega sveta med svoje članstvo kakor tudi med slovenske in druge ameriške prijatelje ter gledati na to, da je zanimanje za delo in cilje Slovenskega ameriškega narodnega sveta vedno živo v naselbini."

Naša organizacija ima obsežen delokrog v svojih prepotrebni prizadevanjih. Treba ji je paziti pri tem na to, da seznani s svojimi cilji kar največje število odločujočih činite-ljev in pridobi na podlagi nepobitnih dejstev zanje tiste osebe, ki bodo posredno in neposredno odločale o usodi velikih in majhnih narodov za zeleno mizo mirovne konference po vojni. V ta namen se mora posluževati poleg žive tudi pisane besede in izdajati razne publikacije.

Slovenski ameriški narodni svet je že izdal in založil sila pomembno Čokovo brošuro. Pri tej je skrbel za to, da je prišla v roke velikemu številu takih oseb, ki imajo kaj veljave v takšnih zadevah, kakor je zelo pereče in za slovensko stvar najvažnejše vprašanje — vprašanje primorskih Slovincem in Hrvatov. Vse naše podružnice so jo dobile in marsikateri naš človek si jo je še posebej naročil. Podružnice smo prosili, naj skušajo vsaka v svoji naselbini gledati na to, da dobijo to brošuro vplivno dobe v roke. Ta prošnja še danes drži. Upati je, da bo ta knjižica v polni meri ustregla svojemu namenu, dobira posvetila v zapleteno vprašanje tržaškega mesta ter pridobila odločujoče činite-lje za pravično zahtevo slovenskega in hrvaškega ljudstva v tej zadevi. V smislu zgoraj navedene točke podružničnih pravil je dolžnost vseh naših podružnic, da jo po vseh svojih močeh razširjajo med veljaki naše širše javnosti.

Dne 7. septembra je izšla prva številka "Bulletina," ki ga je začel izdajati Združeni odbor južnoslovanskih Amerikan-cev. Ta publikacija je uradno glasilo omenjenega odbora, ki more, kakor pravi njen urednik, edini na svetu svobodno govoriti za Slovence in Hrvate v Primorju, od Italijanov pribarantanem po prvi svetovni vojni, in se v polni meri potegovati za njihno neoporečno pravico do tistega ozemlja. Urejuje jo odborov predsednik Louis Adamič, pisana je od kraja do konca v interesu našega gibanja in njen naslov je 1010 Park Ave., New York 28, N. Y. Vsaka naša podružnica, oziroma tajništvo vsake naše podružnice jo je, kakor mislimo, prejele v primernem številu iztisov in jo bo prejemale tako, dokler ne bo urejen imenik vsega našega članstva, nakar jo bo dobival vsak član na svoj dom. Ker je imeti ta "Bulletin" za našo publikacijo, se nadejamo, da se bodo tajništva naših podružnic ravnala po podružničnih pravilih ter jo razdeljevala dotlej med članstvo in druge ljudi.

Na koncu tedna, ki se je končal z dnem 11. septembra, smo poslali podružnicam te organizacije vsaki po nekaj iztisov revije "Yugoslavia" z dne 6. avgusta, da se razdelijo med članstvo in druge ljudi. Ker imamo tudi to za svojo publikacijo, smo uverjeni, da se je to tudi zgodilo.

Razdeljevanje naših publikacij je ena izmed najpomembnejših dolžnosti, ki jih pravila nalagajo našim podružnicam.

Naše gibanje
V dobi od 2. do 9. septembra se je prijavila temu uradu podružnica št. 91 SANS, Chisholm, Minn., nastala iz vseh tamšnjih slovenskih društev.

V istem času so prispevale sledeče podružnice: Štev. 6 SANS, Ely, Minn., \$25.50; št. 8 SANS, West Newton, Pa., \$13.70; št. 10 SANS, Canton, O., \$65.50; št. 15 SANS,

Louis Adamič in "katoliški" partizani

Adamič piše v "Harper's Magazine," da so v Sloveniji med partizani "thousands of young Catholics who used to be a minority faction in the SPP (Slovenska Ljudska stranka) and who are closer to Moscow than to the Vatican on social and economic questions."

Adamič torej trdi, da je na tisoče katoliške mladine v domovini med partizani in je njihova ideologija bliže Moskvi kot Vatikanu. Tej trditvi moramo prav resno pogledati v oči.

Predvsem je treba priznati, da je bilo v ZACETKU res tudi med katoličani močno gibanje za Osvobodilno Fronto ali za partizane. Poleg tega, da Osvobodilna Fronta ni takoj v začetku prišla na dan s svojimi komunističnimi gesli, so še drugi razlogi, za to močno gibanje med katoliškimi Slovenci. Skušajmo jih analizirati.

Najpogrej ne prezirimo, kakšno je bilo razpoloženje glede oboževanega odpora med katoličani v Sloveniji tiste mesece pred vojno, ko je šlo za pakt z osiškem ali proti njemu. Tiste mesece je prinesla vodilna slovenska katoliška revija "ČAS" izpod peresa duhovnika mari-borske škofije in profesorja bogoslovja dr. Janeza Janžekovi-ča, značilen članek, iz katerega navajam po objavi milwauskega "OBZORA" z dne 1. aprila, 1941:

"Tisočletni sen slovenskega naroda je postal sladka resnica. Toda svetovne vojne, ki nam je prinesla svobodo, ni konec. Zopet smo v vojni. Njene odločitve bodo še mnogo bolj važne, kakor so bile pred 20 leti. Živimo res ob odločilni uri. Danes je za šleve hudo. Ne vedo, kam bi se skrili, kam bi pobegnili, kam bi se usmerili, da bi bilo za vse pri mer e prav. Vse jim pride na misel, vse nevarnosti naštevajo, vsa skrivališča poznajo, vse možnosti za beg so preudarili, na vsako hlapčevstvo so se pripravili. VSE jim pride na misel, samo eno ne: kako bi se branili. ZAJCI!

"Danes mora biti na nas vse ena skrb nad vsemi drugimi skrbmi: da rodu, ki prihaja, ne zapravimo svobode, ki so nam jo predniki priborili s svojo krvjo. Prehitro smo se navadili svobode. V delu, skrbih in preprih med gradnjo naše države je izobraženi naš sloj skoraj čisto pozabil, da je bila njegova prva naloga, slehernemu slovenskemu človeku pomagati, da se zave, kaj nam je svoboda in kaj nam je domovina. Tako doživlja marsikdo po 20 letih samostojnega življenja zdajšnje odločilne dni manj pripravljen kakor ob prevratu (1918). Res je še mnogo neurejenega pri nas. Odnos med tremi brati (Srbi, Hrvati in Slovenci) še vedno povzroča majhna trenja. Tudi pri nas doma (v Sloveniji) še ni vse v redu. Tarejo nas težave. Toda kateri narod je brez njih? Resnica je samo ena, da vse težave lahko premagamo edino mi sami, ako

Springfield, Ill., \$7.80; št. 22 SANS, Midway, Pa., \$10.00; št. 24 SANS, Virden, Ill., \$3.21; št. 39 SANS, Cleveland, O., \$500; št. 65 SANS, Worcester, N. Y., \$53; št. 73 SANS, Herminie, Pa., \$50; št. 86 SANS, Elizabeth, N. J., \$3.25; št. 88 SANS, Brooklyn, N. Y., \$8.00.

Po Franku Pechniku iz Pueblo, Colo., sta darovala Frank Stark \$20 in John Zupancich \$1 tej organizaciji v podporo.

Shodi, seje, sestanki in prireditve

Osrednji odbor naših podružnic v Clevelandu se pripravljala na to, da priredi v kratkem velik javni shod naše-mu gibanju v prid.

si ohranimo svobodo. Smo mlada država. Vsak gospodar mora nekaj let garati, da postavi svoje posestvo na noge, in niti v sanjah ne misli, da bi ga prepuštil sosedu in postal hlapec. Če si ohranimo svobodo, si bomo počasi vse drugo sami uredili. Gorje mu pa, kdor danes postane suženj!

"Kdor misli, da bi mu kot Slovencu kje drugje lahko bolje šlo ko v lastni državi (Jugoslaviji), zasluži, da bi mu s krampom puščali! Dokler obstoji močna Jugoslavija in imaš njen potni list, si močan in neodvisen.

"Priroda slovenskega človeka je taka, da se mora upreti vsaki sužnosti. Slovenski kmet je potomec onih junakov, ki so branili slovensko zemljo pred turškimi vpadi, in onih puntarjev, ki so golih rok naskakovali tuje graščine. Ta slovenski kmet ne bo nikdar dopustil, da bi prišla njegova zemlja, ki je danes svobodna, zopet pod tujce. Naši otroci ne smejo postati sužnji!

"Ne, svoje svobode ne damo nikoli več, četudi bi jo morali braniti samo z zobni in nohti. Tisočkrat ljuba smrt ko sužnost! Svojo zemljo hočemo braniti do konca. Svobodno naj jo prevzamejo naši otroci, samo v svobodni zemlji bodo mirno počivale naše kosti. V borbi za svobodo ni razlike med pristaši strank, ni delavca in bogatina, ne izobraženca in preprostega človeka, marveč vsi smo samo eno.

"Vešah smo slišali o francoskih katoličnih očeteh, da so ti ljudje najprej Francozi, potem šele katoličani. Kaj če bi NAS kdo vprašal, kaj smo prej: Slovenci ali katoličani? "Vprašanje ni jasno. Kaj pomeni tisti 'prej'?"

"Če pomeni 'prej' časovno prednost, potem je odgovor lahak. Po času smo prej Slovenci, ker smo se kot Slovenci rodili. Kristjani smo postali šele po Kristu.

"Toda tako se vprašanje ne stavi. Danes ima katoličan v Jugoslaviji tako svobodo, kakor morda nikjer drugje v Evropi. Če bi se pa zgornje vprašanje kdaj v bodočnosti postavilo? Za ta primer pa dajemo na jasno vprašanje jasen krščanski odgovor:

"Mi katoliški Slovenci bi ostali v narodni državi in pretpeli v njej, če bi bilo treba, mučenstvo za svojo vero! Vse drugo je strahopetno, neznačaj in zato nekrščansko. Edino na ta način, kot sem rekel, bi ohranili svojo narodnost in svojo vero. Z narodnim odpadništvom bi izgubili oboje, zakaj izdajstvo nad narodom je v očeh kristjanov smrtni greh, kolikor ga ne izgovarjata nepo-učeništ in slabomnost.

"Odpasti od naroda, da lahko ostane katoličan, bi se torej reklo: Grešiti, da se lahko zveličam! Nesmisel! Sicer pa— (Daje na 5 strani)

"GLASILO K. S. K. JEDNOTE"

Uredništvo: 5117 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND 8, OHIO

Official Organ of and Published by THE GRAND CATHOLIC SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the U. S. A. In the Interest of the Order

Printed every Wednesday

Office: 5117 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND 8, OHIO. Phone: BRadford 8913

Terms of subscription:

For members yearly	\$0.84
For non-members in U. S. A.	\$2.00
Foreign Countries	\$3.00

NAGRADE V SEDANJI "V" KAMPAJNI MLADINSKEGA ODDDELKA

NAGRADE VODILNIM DIVIZIJAM:

Trem vodilnim divizijam vsake armade se bo izplačala nagrada v formi federalnih vojnih obveznic (treh denominacij kakor sledi):

Prva divizija	\$100.00
Druga divizija	75.00
Tretja divizija	25.00

Da bo divizija dosegla do ene izmed določenih nagrad, mora doseči predpisano ali določeno kvoto.

POSEBNE NAGRADE DIVIZIJAM:

Divizijam (društvom) se bo plačalo za vsakega novega člana pridobjenega v tej kampanji 50 (petdeset) centov v vojnih znamkah.

NAGRADE POSAMEZNIKOM:

Člani in članice Jednote bodo dobili 1 (en) dolar nagrade v federalnih vojnih obveznicah za vsakega člana, katerega pridobijo, da se zavaruje v načrtu "AA" ali "BB" certifikat.

Za ene člana pa, ki se v tej kampanji zavarujejo za certifikat načrta "C" (30-letna življenjska zavarovalnica) ali za certifikat načrta "FF" (30-letna ustanovna pokojnina) so pa v federalnih vojnih znamkah določene sledeče nagrade:

Za \$ 250 zavarovalnine	\$2.00
Za 500 zavarovalnine	3.00
Za 1,000 zavarovalnine	4.00

DOBA IZPLAČILA NAGRAD:

Nagrade društvom in posameznikom se bo plačalo potem, ko bo pridobil član vplačal šest svojih mesečnih ocenitev.

KAMPAJNSKI GLASOVI

Kot generalna šesta armade v naši sedanji Victory kampanji sem z načelniki in načelnicami svojih divizij v vednem pismenem posvetovanju. Moja armada šteje 29 divizij. V prvem splošnem pregledu je bilo agilnih le 15 divizij, v drugem 18, v tretjem 20 in v zadnjem pa že 22. Torej je še vedno sedem divizij neagilnih. Po mojem prepričanju, vsaj tako upam, da te divizije čakajo primerne časa za nastop, a priporočam vam, da ne več dolgo odlašate. Kampanja se približuje h koncu, zato najbolj sedaj potrebujemo vaše pomoči.

V veselje mi je bilo čitati v zadnjem poročilu, da sta postali agilni diviziji št. 15 in št. 207. Toda s tem ni rečeno, da ste storili že dovolj s prvim nastopom; kvota zavarovalnine je visoka, zato je potrebno, da gremo na delo z združenimi močmi. V moji armadi je najbolj močna divizija št. 226, na drugem mestu je št. 203 in na tretjem mestu pa št. 70 in št. 85.

To pot se poslužujem Glasila, da ponovno apeliram na vse članstvo moje armade, posebno pa na društvene uradnike in uradnice, da sodelujete z menoj, da v tej kampanji pomnožimo število mladega članstva, kar največ mogoče. Le po uspešni kampanji se bomo lahko veselili zlatega jubileja, katerega bo naša K. S. K. Jednota slavila prihodnje leto. Torej načrt je narejen, da pridobimo toliko novih članov in članic, kolikor število šteje moja armada.

Hvaležna vam bom za vselej vsem, ki boste sodelovali z menoj v tej "Victory" kampanji ter pomagali pomnožiti število članstva. Mati Jednota se bo pa tudi veselila vašega dela.

Ostajam s sestrskimi pozdravi za kar največji uspeh Victory kampanje KSKJ!

JOHANNA MOHAR, generalna šesta armade. Sheboygan, Wis., v septembru, 1943.

VOJNA STANE OGROMNE SVOTE DENARJA!

V svoji poslanici na kongres, tako tudi v svojem zadnjem radio govoru minuli teden, je predsednik Roosevelt med drugimi važnimi točkami tudi omenil ogromne stroške naše vlade, katere imamo vsled sedanje, že več let trajajoče vojne. Stric Sam je izdal od maja, 1940 že nekaj nad 123 milijonov dolarjev v ta namen in da znašajo ti vojni stroški na dan po 250 milijonov dolarjev. Res, to je ogromna svota, več kot 10 milijonov dolarjev na uro! Zato imajo pa danes naše Združene države tudi najbolj močno zračno silo in mornarico na svetu.

Preštudiraj malo te vojne stroške. Za vzdrževanje vsakega vojaka izda vojni department na dan \$12.50.

Moderno izdelana bojna ladja velja od 30 do 50 milijonov dolarjev.

PC-čoln—\$1,360,000.
 Leteča trdnjava s štirimi stroji—\$300,000.
 Strojnica, težka 90 funtov, ki izstrelji 500 strelcev na minuto—\$600.
 Bomba, težka 600 funtov—\$600.
 Tank, srednje velikosti—\$75,000.
 Torpedo—\$12,000.
 Garand puška—\$80.
 Protizračni top—\$12,325; vsak izstrelak pa \$3.25.
 Top, 75 mm—\$6,425.
 Bombnik (Dive bomber)—\$75,000.
 Navadna bomba—\$42.
 Izstrelke iz 16-palčnega topa—\$13,500.
 Jeep avtomobil—\$1,500.

Ker so torej stroški vojne tako veliki, zato nudi se v tretji naša vlada ljudstvu v nakup nove vojne bonde v trdni zavesti, da bo končna smaga na strani zaveznikov, katerih član smo tudi Američani. Kupite torej navedene vojne bonde po svoji najboljši moči.

Podmladek Rdečega Križa dela za vojne žrtve

Ko se tega meseca na milijone dečkov in deklic vrne v šolo, bo zopet začel delovati podmladek Rdečega Križa z velikim zamahom. Ta podmladek bo deloval, da kolikor le mogoče pomaga olajšati trpljenje otrok, ki so bili kot vojne žrtve največ prizadeti.

V tem svojem delovanju se podmladek poslužuje dveh vrst različnih metod, da pride do svojega cilja: potom nacionalnega narodnega benda, ki ima namen pomagati otrokom doma in v inozemstvu in pa potom izdelave predmetov in poklonov, ki se bodo delili nesrečnim vojnim žrtvam.

Tekom zadnjega leta je narodni deški fond nabavljaval čevlje za ruske vojne sirote, zgradil in izdrževal dom za otroke ranjene v vojni na Angleškem ter nabavljaval najnujnejše šolske potrebščine za otroke poljskih beguncev, ki so bili preseljeni v Britansko Vzhodno Afriko. Ta sklad fond (sklad) služi tudi za nabavo gotove količine božičnih darov za vojne ujetnike Združenih narodov v Evropi.

Kar se tiče produkcije, je podmladek Rdečega Križa napravil načrt, ki odločno odgovarja njihovem šolskem delu. Deklice v razredih za domačo obrt so napravile jopiče in druga oblačila, kakor tudi perilo za novorojenčke, ki bo poslano potom Rdečega Križa v pokrajine uničene od vojne. V večih primerih so dečki napravili zabojce, v katerih se je to blago preneslo. Drugi so izdelali igračke in igre za otroke, ki so vojne žrtve.

Razdelitev škatelej s pokloni, v vsaki izmed njih je najmanj 10 koristnih novih potrebščin, je letni projekt podmladka Rdečega Križa. Lanskega leta je bilo poslano približno 100,000 takih škatelej otrokom v Rusijo, na Island, v Irsko, Anglijo in narodom Centralne in Južne Amerike. In zraven tega je bilo poslano na Angleško še 50,000 funtov raznih slaščic, 2,000 pa na Rusko. In ako bi bilo več prostora na ladjah za prevoz, bi bilo poslano še več takega blaga.

Čeprav podmladek Rdečega Križa posveča največji del svojih trudov otroškimi vojnimi žrtvam, ne pozabljajo ti mladi ljudje na svojo dolžnost nasproti našim ljudem v vojski. Več kot 17,000,000 podmladka se je prijavilo in mnogo se je napravilo tudi v tem pravcu. Skupaj je bilo narejeno tekom zadnjega šolskega leta več kot 9,000,000 predmetov za vojake. Med te stvari spadajo tudi pohištvo za jedilnice in dnevne sobe vojakov, vse vrste iger za rabo v taboriščih in bolnišnicah, obleka in veliko število drugih stvari.

- Našim pokojnim članom v spomin**
- Štiriindvajset naših nadaljnjih članov in članic odraslega oddelka se je od zadnjega tozadnega naznanila preselilo v večnost in sicer 13 članov ter 11 članic, za katerimi je Jednota izplačala \$18,750 posmrtnine. Najstarejši je štel 78 let, najmlajši pa 31, njih povprečna starost je znašala 57 let. Skupno število do današnjega naznanila umrlih v tem letu znaša 214, kar pride povprečno 27 smrtnih slučajev na mesec.
- Sledeče umrle priporočamo v molitev in blag spomin:
- LUDVIG HOČEVAR**, član društva št. 7, umrl 16. aprila, star 37 let.
- JULIJA KONTARICH-Musa**, članica društva št. 80, umrla 12. julija, stara 63 let.
- STANLEY KOSHAK**, član društva št. 25, umrl 13. julija, star 31 let.
- MARY ZUPANCIC**, članica društva št. 169, umrla 14. julija, stara 60 let.
- FRANK VESEL**, član društva št. 191, umrl 18. julija, star 61 let.
- JOHN KAMNIKAR**, član društva št. 98, umrl 22. julija, star 63 let.
- JOHN VICICH**, član društva št. 29, umrl 23. julija, star 66 let.
- CATHERINE PASDERTZ**, članica društva št. 78, umrla 25. julija, stara 78 let.
- AGNES KOROSEC**, članica društva št. 219, umrla 27. julija, stara 53 let.
- FRANK LOSIEWICZ**, član društva št. 101, umrl 28. julija, star 38 let.
- MATH KODER**, član društva št. 1, umrl 30. julija, star 72 let.
- JOSEPH MATZELLE**, član društva št. 65, umrl 31. julija, star 57 let.
- ANNA DENOVIĆ**, članica društva št. 81, umrla 1. avgusta, stara 62 let.
- JOSEPHINE KELLER**, članica društva št. 127, umrla 3. avgusta, stara 37 let.
- LUCIJA SERTIC**, članica društva št. 152, umrla 3. avgusta, stara 53 let.
- ANNA VESEL**, članica društva št. 115, umrla 5. avgusta, stara 47 let.
- MARY MUSICH**, članica društva št. 3, umrla 10. avgusta, stara 70 let.
- JOHN MOHORCIC**, član društva št. 25, umrl 16. avgusta, star 67 let.
- ANTTON OVEN**, član društva št. 59, umrl 18. avgusta, star 57 let.
- JOHN VERSHAY**, član društva št. 8, umrl 19. avgusta, star 55 let.
- JOHN KERZAN**, član društva št. 56, umrl 19. avgusta, star 69 let.
- MARY JANCAR**, članica društva št. 101, umrla 20. avgusta, stara 74 let.
- MAGDA LUKETIC**, članica društva št. 15, umrla 21. avgusta, stara 53 let.
- JOSIP STARASINIĆ** član društva št. 29, umrl 22. avgusta, star 47 let.

Dobro delo boste storili ako pridobite kakoga novega člana (co) za našo Jednoto.

O naboru in vpoklicu očetov

Office of War Information
 Komisija za moške sile (War Manpower Commission) je objavila naslednja vprašanja in odgovore, v katerih je razloženo, kako posluje nabor moštva vpoklicanega v oborožene sile po sedanjem nabornem sistemu, s posebnim poudarkom na vprašanju vpoklicanja očetov.

Vprašanje: Ali bodo morali meseca oktobra očetje k vojakom?

Odgovor: Ako brez vpoklica očetov ne bo mogoče izpolniti zahtev, katere bodo oborožene sile stavile nabornemu sistemu, bo potrebno število očetov pozvati k vojakom.

Vprašanje: Ali bi mogla War Manpower Commission, oziroma urad, znižati od oboroženih sil zahtevano število moštva, ter na ta način zakasnit odhod očetov k vojakom?

Odgovor: Ne. Skupno število moštva armade, vojnega brodivja, Marine Corps, in obrežne straže določijo vrhovni komandant; kongres odobri določeno število na podlagi načrtov in podrobnih podatkov, katere dobavita vojni department in department mornarice.

Vprašanje: Zakaj ne more naborni urad zmanjšati mesečno število vojaških novincev za oborožene sile, da bi tako zakasnil vpoklic očetov?

Odgovor: Po zakonu vrši naborni urad svoj posel le kot urad oboroženih sil, katerega naloga je, da izpolni zahteve oboroženih sil glede potrebnega števila moštva, in sicer v roku in soglasno z določbami glede telesnih, duševnih in moralnih zahtev.

Vprašanje: Toda zakaj ne bi armada in mornarica uredila svoje mesečne zahteve po navetu nabornega urada, ki bi mogel povedati, koliko moštva eda 1-A je na razpolago?

Odgovor: Ne, nasprotno, armada in mornarica povesta nabornemu uradu, koliko moštva potrebuje vsak mesec in naloga nabornega urada je, da preskrbi zahtevano število.

Vprašanje: Zakaj ni mogoče vpoklicati vseh samcev, predno pridejo na vrsto očetje?

Odgovor: Vsi telesno zmogni samci so vpoklicani prej, izvemši edino le oni, ki so zaposleni v bistveno važnih vojnih industrijah. Teh pa ni mogoče vzeti v vojaško službo, ne da bi trpela vojna produkcija, predno jih ne nadomeste v njihovem poslu, bodisi očetje, bodisi druge, za vojaško službo nesposobne osebe.

Vprašanje: Zakaj pa se ne bi znižal zahtev glede telesne sposobnosti za polno vojaško službo, oziroma pozvalo več samcev, ki so sposobni za pomožno službo?

Odgovor: Vsaka panoga oboroženih sil določa sama svoje posebne zahteve glede telesne sposobnosti ter sme in tudi zavrzeti vse take novince, ki tem zahtevam ne odgovarjajo. Armada sprejme do 5 odstotkov moštva, ki so sposobni le za pomožno službo. Mornarica pa takega moštva sploh ne sprejema.

Vprašanje: Zakaj pa naborni urad ne vpokliče vsega moštva v starosti od 38 do 45 let, predno začne klicati očetje?

Odgovor: Armada in mornarica ne sprejemata moštva v starosti od 38 do 45 let. Akoravno so moštvo od 18 do 45 let po zakonu obvezanci za vojaško službo, zahtevajo oborožene sile zdaj le moštvo od 18 do 38 let. Razven tega pa je med moštvom od preko 38 let odstotek za vojaško službo sposobnih zelo majhen, neznaten, dočim je ta proporcija med očeti in onimi, ki so izvzeti in oproščeni radi svojega bistveno važnega dela, zelo velika.

Vprašanje: Zakaj pa ne bi znižali obvezne starosti na 17 let?

Odgovor: Zakon določa kot minimalno starost za vojaško službo 18 let. Edinole kongres more spreminiti to starostno mejo.

Vprašanje: Kako poslujejo naborni nabori za oboroženo silo in po kakšnih smernicah?

Odgovor: Vsak mesec dobi naborni urad od vojnega oddelka in od oddelka marnarice zahteve za določeno število moštva, katere je treba vpoklicati v teku določenega meseca. Zahteve so dostavljene po navadi približno dva meseca vnaprej. Glavni naborni urad odredi vsak mesec posameznim državam del te skupne zahteve, in sicer po ključu, ki odgovarja številu negistriranih moštva v starosti od 18 do 38 let, razpoložljivih za nabor v vsaki državi.

Vprašanje: Kako posluje porazdelitev vpoklicov v vsaki posamezni državi?

Odgovor: Direktor nabornega urada v vsaki državi razdeli mesečne zahteve potrebnega moštva med "local boards" v svoji državi in sicer po istem postopku kot pri državah. Vsak posamezni local board dobi nalogo, pozvati na nabor število obvezancev, ki odgovarja odstotku razpoložljivega moštva.

Vprašanje: Kako postopa v tem pogledu local board?

Odgovor: Local board odbere najprej in pozove na nabor vse sposobne novince, ki so se prostovoljno javili. Razlike, oziroma nedostatke pa izpolni z moštvom 1-A iz naslednjih skupin obvezancev, in po možnosti tudi v redu, v katerem so te skupine navedene v vseznamu, ter po številki, katero je vsak posamezni obvezanec dobil v svoji lastni skupini.

- 1.—Možje, ki nimajo skrbeti za nikogar.
- 2.—Možje, ki morajo skrbeti za osebe, ki niso v najbližjem sorodstvu z njimi, pod pogojem, da so se pred 8. decembrom, 1941 nahajali v tem položaju. Kot najbližje sorodnike se smatra le žene in otroke.
- 3.—Možje, ki imajo le ženo, s katero žive v dobrih rodbinskih odnosih v skupnem domu, toda pod pogojem, da je bilo to že pred 8. decembra, 1941; v to skupino spadajo tudi očetje, katerih otroci so rojeni dne 15. decembra, 1942, ali pozneje.
- 4.—Očetje otrok, rojenih pred 15. septembrom, 1942, ki so pa zapustili bistveno važne poljedelske posele brez dovoljenja njihovega local boarda, ali ki imajo delo, radi katerega se jih ne more oprostiti vojaške službe.
- 5.—Očetje otrok, rojenih pred 15. septembrom, 1942, ki žive s svojo rodbino v skupnem domu.

Ameriške narodne pesmi

Ameriški prijatelji glasbe že dolgo občudujejo evropske narodne pesmi, ki so jih izseljenci raznih narodov prinesli s seboj; te pesmi so istočasno važna činjenica, ki obdržava kulturno ozadje v življenju mnogih slojev ameriškega naroda.

Dolgo je trajalo, dokler so narodne pesmi, ki imajo popolnoma ameriško ozadje postale splošno poznane, ker so bile vedno zasenečene od evropskih narodnih pesmi. Toda arhiv ameriških narodnih pesmi v kongresni knjižnici se je potrudil, da se ta malomarnost nasproti domači folklorni glasbi popravi in v teku zadnjih 10 let je spravil skupaj največjo zbirko na svetu ameriške narodne glasbe na ploščah. Sedaj pa, ko ji je Carnegie korporacija dala materialno pomoč, ki ji je omogočila ustvariti popolno moderen laboratorij za izdelavo plošč ima tudi mogočno preskrbeti z duplikati plošč narodnih pesmi za knjižnice, šole, kolegije in javnost v splošnem.

Kongresna knjižnica je pripravila sedem albumov s 119 naslovi glasbe, ki je bila izbrana kot najboljša in najbolj reprezentativna med zbranimi 30,000 ploščami pesmi. Knjižničar kongresa, g. Alchibald MacLeish je rekel, da so ti albumi sedaj že pripravljeni za splošno delitev.

Pesmi na ploščah v teh albumih so avtentične in imajo poseben čar, ker so posnete naravnost od navadnih ljudi v mnogih oddaljenih krajih zemlje, in ne kopirane s plošč, napravljenih v studiju. Uvaženi folkloristi kot so Alan Lemax in njegov oče John Lemax, ki je časn kurator arhiva ameriških narodnih pesmi, so mnogo delali na terenu, in njim pripada zasluga, da so našli pesmi in pevce.

Pevci in svirači, ki igrajo na teh ploščah, predstavljajo narod Amerike. Ti so bili "cow-boys," gozdarji, kmetje, gornarji, mornarji, kaznjenci, dninarji, gospodinjke, šolski otroci; njihove pesmi opisujejo delo in igre mnogih rasnih in narodnih skupin, od katerih je vsaka nekaj pridodala ameriškem kulturnemu nasledstvu. V enem albumu so zbrane samo pesmi, ki so jih peli zgodnji francoski in španski naseljenci; toda to niso pesmi, ki bi jih bili prenesli ti naseljenci preko oceana, temveč so rojene na ameriških tleh.

Ljudje, ki so okrog iskali narodno blago in motive, so na svojih strojih za izdelavo plošč ujeli tudi tako realistične glasove kot so navadno kričanje, smeh, ploskanje in skok v plesnih skupinah, top zvok gozdarjeve sekire, ki udarja po ritmu delovne pesmi, pokanje biča nekega črnca z Juga, ki podi svoje krdelo mežgvo.

Tudi indijanske ceremonijalne in društvene pesmi in plesi, anglo-ameriške balade in popevke, smešne in šaljive pesmi, pesmi in plesna glasba z južnih planin, žalostink črncev, kričanje, vzkliki, živahni plesi, delavne pesmi in pobožne pesmi, pesmi gozdarjev in ljudi z meje, sviranje z zvižgali in z banjo, sviranje na harmoniko, spevoigre in pobožne pesmi Francozov iz Luisiane in španskih Amerikancev z jugovzhoda so vključene med množestvilne muzikalne forme narodne glasbe.

Zraven vsake plošče je natiskan tekst pesmi, dalje opis in obrazložilo vrste pesmi, njeno ozadje in njene oblike. V vsakem albumu je 32 plošč na dveh straneh (torej 64 strani); toda lahko se dobijo tudi posamezne plošče ali posamezni albumi, ali pa vsi albumi skupaj. Imenik vseh pesmi in opis vsebine albumov ter njih cena, lahko dobite zastoj, ako pišete arhivu ameriške narodne glasbe, muzični oddelek, kongresna knjižnica, Washington, D. C.

FLIS-Common Council.

REKORDNI SKOK IZ ZRAKA

Ameriški polkovnik Wm. L. Lovelace, po poklicu zdravnik, se je pred nekaj dnevi blizu Euphrata, Wash., s svojim padalom (parashutom) iz nekega bombnika z višine 40,200 čevljev spustil na tla in pri tem dosegel svetovni rekord. K pol zavesti je prišel, ko se je nahajal 30,000 čevljev visoko, docela je bil pa pri zavesti šele nekako 8,000 čevljev visoko. Na zemljo je prispel na nekem žitnem polju, kjer so ga takoj našli. Vso to neizmerno daljavo je padal 23 minut in 51 sekund. Pri tem ni bil prav nič poškodovan, samo levica mu je bila malo premrla vsled hudega mraza, 50 stopinj pod ničlo, ko je brez rokavice odprl vrata bombnika za svoj uspešno izvršen padec.

AGITIRAJMO ZA MLADINSKI ODDDELKI

Ustanovljena v Jolietu, Ill. dne 2. aprila, 1934. Inskripcirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1934.
GLAVNI URAD: 861-353 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.
 Telefon v glavnem uradu: Joliet 5448; glavarstva glavnega tajnika 9448.
 Od ustanovitve do 31. julija, 1943 izšla skupna izplačana podpora \$2,852,500
 Solventnost 137.24%

Častni predsednik: FRANK OPEKA, North Chicago, Ill.
GLAVNI ODBORNIKI
 Glavni predsednik: JOHN GERM, 817 East "C" St., Pueblo, Colo.
 Prvi podpredsednik: JOHN ZEPHAN, 2728 W. 15th St., Chicago, Ill.
 Drugi podpredsednik: MATH PAVLAKOVICH, 4718 Eastfield St., Pittsburgh, Pa.
 Tretji podpredsednik: JOSEPH LEKSAK, 196-22nd St. N. W., Berberon, O.
 Četrti podpredsednik: MIKE CERKOVNIK, P. O. Box 267, St. Mary, Minn.
 Peta podpredsednik: JOHANA MOHAR, 1138 Dillingham Ave., Sheboygan, Wis.
 Glavni tajnik: JOSEF ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 Pomočni tajnik: LOUIS ŽELEZNIKAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 Glavni blaginjak: MATT P. SLANA, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 Dubovni vodja: REV. MATH BUTALA, 416 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 Vrhovni sodravnjak: DR. GEORGE E. URSICH, 1901 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR
 Predsednik: GEORGE J. BRINCE, 612 Adams Ave., Eveleth, Minn.
 Prva nadzornica: MARY E. POLUTNIK, 1711 E. 90th St., Lorain, O.
 Drugi nadzornik: FRANK LOKAR, 1332 Hawthorn St., Pittsburgh, Pa.
 Tretji nadzornik: JOHN PEZDIRTZ, 14904 Pepper Ave., Cleveland 10, Ohio
 Četrti nadzornica: MARY HOECHER, 21241 Miller Ave., Cleveland 19, Ohio

FINANČNI ODBOR
 Predsednik: JOHN GERM, 817 East "C" St., Pueblo, Colo.
 Tajnik: JOSEF ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 Prvi odbornik: FRANK J. GOSPODARICH, 300 Ruby St., Joliet, Ill.
 Drugi odbornik: MARTIN ŠEUKLE, 611 Avenue A, Eveleth, Minn.
 Tretji odbornik: RUDOLPH G. RUDMAN, 400 Burlington St., Wilksburg, Pa.
 Četrti odbornik: GEORGE G. BRINCE, 716 Jones St., Eveleth, Minn.

POROTNI ODBOR
 Predsednik: JOHN DECHMAN, 1102 Jancey St., Pittsburgh, Pa.
 Prva porotnica: MARY KOŠMERL, 117-50th St. S. W., Chisholm, Minn.
 Drugi porotnik: JOSEPH RUSS, 1101 E. 8th St., Pueblo, Colo.
 Tretji porotnik: JOHN OBLAK, 215 W. Walker St., Milwaukee, Wis.
 Četrti porotnik: JOHN TERSELECH, 1847 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.
 Peta porotnik: JOHN BEVEK, Alexander Ave., Strabane, Pa.
 Šesti porotnik: LUKA MATANICH, 2534 E. 109th St., South Chicago, Ill.

UREDNIK IN UPRAVNIK GLASILA
 IVAN ZUPAN, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

VODJA ATLETIKE
 JOSEPH ZORC, 1045 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill.
NAČELNICA MLADINSKE IN ŽENSKKE AKTIVNOSTI
 JEAN M. TEŽAK, 457 Indiana St., Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote, naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIPA ZALARJA, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.; dopise, društvene vesti, razna namanila, oglašje in naročnino pa na GLASILO K. S. K. JEDNOTE, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

"NAŠ KOTIČEK"

URAD MLADINSKE IN ŽENSKKE AKTIVNOSTI KSKJ

Joliet, Ill.—S KSKJ mladinsko aktivnostjo se je tukaj v Jolietu resno začelo. Do sedaj imamo lepo skupino naših deklet, ki se za to zelo zanimajo; nazivajo se KSKJ kadetkinje ali kadetke.

Pri tej priložnosti si ušodaj prijazno vabiti vse ostale mlade Jednotarice, da se nam v tej aktivnosti pridružijo. Lahko vedevate seboj tudi svoje prijateljice, čeprav se ne spadajo k naši organizaciji. Me jih bomo gotovo prepračile, da je za naša katoliška slovenska ameriška dekleta naša K. S. K. Jednota najboljša podporna organizacija, za katere napredek moramo vedno gledati in sodelovati v vseh ozirih.

Zdaj bi radi pridobile v našo sredo še nekaj onih dečkov, ali fantov, ki so še premladi za vojaško službo; pridite torej pa plan! Zdaj nameravamo ustanoviti še naš pevski klub, saj je med nami dosti deklet, ki imajo fine glasove. Naše članice se zanimajo tudi za razne športne igre, kakor za basket ball, kegljanje in druge slične aktivnosti, ki bodo tudi fante zanimale. Take skupine bi morale biti v vsaki naselbini, kjer ima naša Jednota svoje krajevno društvo, posebno pa še v velikih mestih; s tem bomo delali reklamo za našo organizacijo.

Pred vsem pa želimo, da bi nastala v tem oziru kompeticija med našimi jolietskimi KSKJ kadetkinjami s KSKJ kadetkinjami iz naših bližnjih mest. Chicago, South Chicago, Waukegan, La Salle itd. Začnimo torej najprvo tukaj kegljati, pa nam bodo gotovo sledile skupine še iz drugih mest širom naše Unije. V Illinoisu naj bo začetek! Dajmo jim zgled!

Ker tega v sedanjih časih ni mogoče vršiti z že bolj odraslimi fanti, ker so skoro vsi v vojaški službi, pa naj nastopijo sedaj dekleta in pa bolj mladi fantje ali dečki v starosti že od šestega leta naprej do 16. Za toliko stare dečke bomo že dobile ali pripravile kako stvar, ki jih bo gotovo zanimala. Kar velja za dečke te starosti, velja tudi za dečke. Ta mladina bo potem vesela in ponosna, da spada k naši Jednoti in bo go-

tovo skušala privedi še druge pod njeno zastavo.

Rada bi kaj slišala od naših vrlih kadetk v Collinwoodu, Clevelandu in Barbertonu, ki so že več časa organizirane. Oglasite se torej in povejte javnosti, na kak način ste dosegle že tak uspeh. Na vas smo zelo ponosne.

V Pittsburgu, Pa., imamo zelo aktivno delavko za tako aktivnost, to je sestra Frances Lokar, ki se je v zadnjem Glasilu oglašila kot moja prva pomočnica ali podravateljica tega Jednotinega odbora. Zanašam se, da bomo kmalu kaj tozadavnega slišale ali čitale iz že omenjenega mesta.

Naša jolietška skupina ima svoje seje vsak četrti torek v mesecu, vaje se pa vršijo vsak torek zvečer ob sedmih.

S sosestrskim pozdravom,
Jean M. Težak,
 načelnica mladinske in ženske aktivnosti KSKJ, 457 Indiana St., Joliet, Ill.

Lorain, Ohio.
 Zelo me je razveselilo, ko sem zagledala v Glasilu z dnem 15. septembra novo akcijo pod naslovom "Naš Kotiček." Vsa čast in priznanje sosestri Frances Lokar, prva pomočnica načelnice Mladinske in Ženske Aktivnosti, za njeno izvrstno idejo.

Drage mi sestre, uradnice in članice naših krajevnih društev! Apeliram na vas, da blagohotno vpoštevamo to njeno požrtvovalnost ter da pripomremo k tej akciji s tem, da od časa do časa prispevamo k "Našemu Kotičku" s raznovrstnimi zanimivimi spisi.

Dobro se zavedamo, da živimo v zelo resnih časih, iz lastne skušnje mi je znano, da dandanes ima skoraj vsaka naših članic obilo dela na rokah, naj si bo kjer smo zaposlene, na naših domovih in poleg tega pa razna druga opravila, tikajoča se današnjih razmer. A vseeno po svoji najboljši moči in volji podprimo to začeto delo, da bo v čast in ponos članicam KSKJ in v korist in dobrobit Jednoti.

Ko smo na zadnji konvenciji, leta 1942 v Chicagu predložile pred zbornico to idejo, da bi se

ustanovil urad Mladinske in Ženske Aktivnosti, je zbornica z odobravanjem sprejela ta predlog; člani-delegatke so bili veseli, da vlada med članicami tako zanimanje za napredek Jednote, ter niso temu ugovarjali; zatorej dokazimo jim, da nismo samo govorile, ampak da smo tudi pripravljene kaj storiti.

Saj vem (ampak to je pa le za ženske), da bodo možje in fantje z radovednostjo sledili "Našemu Kotičku," kaj vse se bodo med seboj pogovorile—da bi bilo zanimivo in v splošno zadovoljnost! Še mene ima "firbec," katera članica se bo prva oglašila? Brez bojzani sester, pa naj si bo vaš prispevek resne ali šaljive vsebine, tudi kaj šaljivega vem, da bo dobrodošlo da pripomore odgnati začasno kalne in težke misli.

Pozdravljene ter na svidenje!
Mary E. Polutnik,
 prva nadzornica KSKJ.

Zedinjeni narodi ...

Napisal PETER LIPA

Odkar je sovjetska Unija sodelovala pri določevanju pogojev za predajo Italije in odkar je vstopila v komisijo za sredozemske zadeve, ki bo imela v rokah odločitve glede sredozemskega prostora, se je začelo skupno delovanje zedinjenih narodov na mnogo širših temeljih kot kdajkoli prej. Tu je bilo prvič, da je Moskva v polni meri sodelovala z Veliko Britanijo in Združenimi državami v važni politični in vojaški zadevi.

General Dwight D. Eisenhower pravi v prvem odstavku svoje izjave glede predaje Italije:

"Italijanska vlada je predala svoje oborožene sile, brezpogojno. Kot zavezniški vrhovni komandant sem pristal na vojaško premirje, katerega pogodje so odobrile vlade Velike Britanije, Združenih držav in Sovjetske Unije.

"Ravnal sem torej v interesu Združenih narodov."

Zanimivo je, da je general Eisenhower najprej imenoval vse tri velesile, ki so bile odobrile pogodje predaje, potem pa dostavil:

"Ravnal sem torej v interesu Združenih narodov. Združeni narodi pa štejejo 31 članov—nepotrebno se je zdelo, da bi Kina podala svoje mnenje, akoravno je treba priznati, da je ta dežela vsaj v tehničnem pogledu in teoretično v vojnem stanju z Italijo. Ravno tako nepotrebno in morda celo nevarno pa je bilo videti, razpravljati o tej zadevi z vladami kot na primer držav Haiti in Guatemala.

Toda vlade v izgnanstvu Jugoslavije in Grčije, francoski komite narodne osvoboditve in morda kralj Zog iz Albanije bi mogli pač zahtevati, da se jih vpraša.

Odgovor bi bil najbrže, da je bilo treba omejiti poznanje teh pogajanj na čim manjšo skupino ljudi, ker je bilo brezpogojno potrebno, da ostane zadeva prikrita Nemcem. Kadarkoli pa nastopijo vojaške potrebe v političnih vprašanjih, je civilnim osebam težko ugovarjati. Jasno je pa, da zastopniki vseh manjših dežel, ki so največ trpele od osišč, žele in zahtevajo, da se jih bo poslušalo v trenutku, ko bodo pogoji italijanske predaje določeni v vseh podrobnostih—katere je vlada maršala Badoglio v naprej sprejela.

Ko to pišemo, je še zelo negotovo, dali bo njihovim zahtevam ugodeno. Washingtonski krogi smatrajo, da je sredozemska komisija, o kateri govore britanski in ameriški predstavniki kot komisija, ki bo odločala v vseh vprašanih sredozemskega prostora, stvar samo omenjenih treh velesil. Toda zadeva te komisije še ni konča-

na in dovršena, še vedno se razpravljala o njej, tako da trenutno še nimo končno veljavne oblike.

To ni prvič, da se je pojavil v shodih in zborih Združenih narodov problem zastopstva. Prva stvar, katero je celokupna zveza Združenih narodov sprejela, je bil Atlantski čarter—ki določa, da ne sme biti nobenih razlik in da so vsi enakopravni. Druga skupna zadeva Združenih narodov je bila konferenca za prehrano in poljedelstvo v Hot Springs, Va., preteklega spomladi. Ker pa je bila ta konferenca predvsem zbor izvedencev in ekspertov, ki so brez posebnih težko prišli do enodušnih zaključkov, tam ni bilo nobenega poudara, da bi katerakoli izmed udeležencev imela večji vpliv kot vse druge.

Pozneje je prišel načrt za pomoč in obnovo, katero naj bi upravljali Združeni narodi. Tu je bil problem zopet nekoliko drugačen. Združene države, Kanada in Avstralija so bile države, ki so imele nalogo, da dobavljajo podporo. Kina, Sovjetska Unija in evropski narodi pa bi dobivali podporo. V pogledu vojaške sile je videti, da bodo Velika Britanija, Kina, Združene države in Sovjetska Unija ob koncu vojne nadmočne. V primeri z njimi bodo vse druge dežele sorazmerno slabe.

Teoretično zahteva mednarodni zakon, da ima vsaka dežela popolno neodvisnost in enakopravnost napram vsem drugim. Toda izkušnje v Ligi narodov so pokazale, da glas Velike Britanije ali Francije vedno velja več nego glas Guatemale ali Danske. Kadarkoli so velike države izgubile pri glasovanju, ker so se male države združile proti njim, so velesile dejansko razveljavile, kar je bilo sklenjeno. Male države so bile pripravljene odgovoriti Italiji dovoz petroleja, ko je veljalo ustaviti Mussolinija, da ne bi napadel Abesinijo, toda kakor hitro sta Velika Britanija in Francija pokazali, da jima stvar ni povolji, je načrt padel v vodo.

Združeni narodi morajo torej zdaj najti tako organizacijo za podporno akcijo, da bo kompromis dosežen med teorijo mednarodnega prava in realnostjo političnega vpliva. Rezultat tega dela je bil sporazum štirih velikih velesil, glasom katerega bo UNRRA imel vodstvo, ki bi vsaj po teoriji predstavljal zbor združenih narodov, v katerem bo imela vsaka dežela po en glas. Toda ta zbor se bo najbrže zbral le dvakrat na leto in bo moral predati svoj polno moč od sestanka do sestanka centralnemu komiteju štirih velesil. Na papirju je sicer mogoče, da omenjeni zbor zapoveduje centralnemu komiteju, toda zelo dvomljivo je, če bo do teka sploh kdaj prišlo.

Zaradi tega so nekatere od manjših evropskih držav—pod vodstvom Nizozemske, predložile, da se članstvo centralnega komiteja razširi. Holanci sarni bi želeli, imeti svojega zastopnika v tem komiteju, toda zadovoljili bi se tudi z rešitvijo, ki bi ugodila manjšim državam in toliko, da bi imele v centralnem komiteju en skupni sedež, katerega bi zavzemale druga za drugo. Proti vsakrteri propoziciji je mnogo ugovorov, toda skupni načrt še vedno ni dogotovljen in je še vedno predmet diplomatskih razgovorov in pogajanj med vladami Združenih narodov.

Vse manjše države so prepričane, da bo upoštevanje njihovih interesov s strani štirih velesil najboljša mera za to, v kolikor je ideja Združenih narodov zares uspeša.

Privatne, bratske in družabne organizacije morejo premoženje svoje organizacije investirati v Obrambne bonde in znakke (Defense Bonds and Stamps), serije F in G.

"KATOLIŠKI" PARTIZANI

(Nadaljevanje s 3 strani)

kako naj narod ostane katoliški, ako neha biti narod?"

Gornje besede je torej pozimi leta 1941 napisal slovenski duhovnik in jih objavil v vodilni slovenski katoliški reviji "Čas."

Nanašale so se te besede na preteči napad na Jugoslavijo po Hitlerju. Janžekovičev članek pač dovolj kaže, kakšno je bilo razpoloženje med slovenskimi katoličani na primer vojne. Janžekovič je s svojim člankom (prav za prav sta bila dva) vzbudil v narodu velik val navdušenja. Podobno so pisali drugi katoliški listi, pa tudi nekotoliški. Za primer vojne torež ni bilo nobenega vprašanja med Slovenci, če se bodo branili ali ne. Da je res bilo tako, so podzali poznejši dogodki—ves narod se je kot en mož odzval klicu na obrambo ...

Zdaj pa želimo opozoriti na nekaj drugega, kar je pa zelo važno v tej zvezi. Ko so se slovenski katoličani takole navduševali za obrambo svoje zemlje, niso niti malo mislili, da bo Jugoslavija tako brž razpadla!!! Nasprotno! Bili so prepričani, da se bo ubranila, zakaj pričakovali so, da jim pridejo za vezniki od juga takoj v obilnem številu pomagati!

To upanje jih je bridko prevaralo. Jugoslavija je šla v francoske v nekaj dneh, Slovenija je bila skoraj čez noč v rokah tujcev in razdeljena med tujce.

Kaj se da j? Slovenskemu človeku, zlasti katoličanu, so še vedno odmevale v ušesih krepke Janžekovičeve besede. Nastalo je pa vprašanje: **Ali je Janžekovič pisal samo za primer vojne s osiščem ali tudi za primer, ko bi bila Slovenija podjarmjena???**

Ob tem važnem vprašanju so se mnenja delila. Nekateri katoliški in tudi nekotoliški orientirani Slovenci so se oklenili mnenja, da je v tedanjem položaju, to se pravi pod okupacijo, še vse res in še vse velja, kar je napisal Janžekovič in drugi taki pisatelji. Drugi so bili, ki so dejali: ZDAJ TO NE VELJA VEČ, saj ne more veljati, zakaj oborožen odpor je za enkrat nemogoč—**razen če hočemo res skoraj ves narod spraviti predčasno v grob!**

In se je zgodilo, da so nekateri katoliški Slovenci poslušali bojne klice Osvobodilne Fronte ter šli v hribe, dočim so drugi poslušali svareče opomine bolj treznih ljudi, ki so propagirali misel, da se je treba najprej na skrivnem dobro pripraviti z organizacijo, pa udariti šele takrat, ko ne bo mogel nihče reči, da je prezgodaj. To so zlasti storili pod vtisom svojega razočaranja, ki so ga doživeli s svojim prevaratim upanjem na izdatno takojšnjo pomoč od strani Zaveznikov ob izbruhu vojne.

Razume se, da je zlasti mladina, ki je bila najbolj razočarana radi poloma Jugoslavije, rajši poslušala plamteče klice na takojšnji odpor. Razume se, da se je dala zvabiti v hribe v lepemu številu tudi katoliška mladina. Ni pa pričakovala ta katoliška mladina, da bo padla v hriboh pod komunistično vodstvo, kot se je, žal, pozneje zgodilo.

V naslednjem članku bomo videli, kako se je pozneje naredil razdor med tistimi katoličani, ki so se potegovali za takojšen oborožen odpor. In bomo pogledali v oči tudi nadaljnim vzrokom, zakaj je najti med partizani tudi katoliško usmerjene ljudi.

Naj k sklepu pripomnim, tole: Iz Snojevega pripovedovanja vem, da je vse te in take stvari pripovedoval Adamič. Tudi o Janžekovičevem članku v "Času" je bil Adamič poučen. Kljub temu nima za kato-

NAJNOVEJŠE POROČILO IZ LJUBLJANE

P. Bernard Ambrožič OFM.

Najnovije ga imenujem zato, ker sem ga prejel šele 13. septembra, 1943. Drugače je pa precej staro, saj je bilo pisano v Ljubljani dne 30. aprila, 1943. Tako dolgo je torej ta pošta hodila.

V pismu je največ privatnih zadev, ki se tičeje mojih ljudi tam in takih reči. Nekaj tega bi bilo zanimivo tudi za javnost, toda sam Bog ve, če je danes—še kaj res, kar berem v tem pismu.

Nekaj je pa o—partizanih. Pa ravno sedaj, ko sem izvelkel na dan razna prejšnja poročila! Kakor da bi ne imel še dovolj tega materiala ... Vendar je par reči, ki so nove tudi meni in ki spadajo v celotno sliko, ki jo itak te dni podajam javnosti v vednost.

O mojih domačih pravi pismo:

"Ne stradajo še ne, so pa v vedni negotovosti, da jim komunisti vsega ne izropajo. Ti pridejo enkrat k eni hiši, drugi k drugi, in odnesejo vse: Živež do zadnjega, vso obleko, obuvalo, živino in sploh vse. Ta teden so tam v bližini na ta način izropali dve hiši. Gabersko cerkev so požgali, zvonik podminirali in porušili. Enako hrusevsko cerkev požgali. Kupola se je zrušila. Pa prav tako več drugih cerkva po deželi."

Ti dve cerkvi sta bili podružnici fare Dobrova, obe v neposredni bližini mojega doma ... Dalje pravi pismo:

"Dobrovčanov je malo doma. Nekaj jih je šlo med partizane-komuniste."

Kje so drugi, pismo ne omenja. Toda vem iz prejšnjih poročil, da so jih veliko odgnali Lahi v internacijo. Le kaj je s temi interniranimi Slovenci v Italiji sedaj, ko so Nemci zasedli vse kraje, kjer so bili naši zaprti v mnogih tisočih ...??? Toda še več iz današnjega pisma:

"Nikdo nima pojma, koliko gorja so prinesli partizani nad našo ljudstvo. Ko je bila mera prepolna in ljudstvo ni moglo več tega prenašati, so se organizirali in zaprosili za orožje v samoobrambo s v o j i h domov. Ustanovili so vaške straže. Kjer so te, tam je ljudstvo zopet v miru in lahko gre delat na polje. Tudi na Dobrovi je že ustanovljena. Morda bo v kratkem tudi v Gaberju in na Hrusevem, potem bodo Vaši domači zaščiteni pred temi tolpmi, ki krađeje, ropajo in požigajo, družine naših kmetov pa puščajo v največji bedi. Cele vasi so že uničili. Koliko so pa naših ljudi že pomorili po njihovih domovih, tega niti še ne vemo. Tudi otrokom ne prizanašajo. **Največje gorje, ki je prišlo nad naš narod, je partizanstvo, ker vse to vodijo skrajni komunisti.** In ti ne pobijajo samo, ampak svoje žrtve mučijo. Našle so se žrtve brez oči, brez ušes, s polomljenimi udi, brez prstov, brez jezika, brez kože na glavi."

Toliko navajam iz pisma. Brez ovinkov povem, da mi ga je pisal duhovnik, moj redovni sobrat. Razume se, da razni Adamiči že zato ne bodo nič verjeli, ker je pismo napisal "klerikalec," menda celo kak "klerofašist!" To je za Adamiče dovolj, da na vse to odgovorjajo z "laž, laž, laž" ... kot je nedavno tega nekdo na neki seji kričal ...

O, kako rad bi tudi jaz videl, da bi bilo vse to in tako—laž! Ker pa popolnoma gotovo vem, da ni laž, zato sem se lotil nepriljetnega dela, da pokažem naši javnosti, kako silno slabo

ličane v domovini nič drugega, ko besede "izdajalci," "klerofašisti," "kolaboristi" itd. To je "pisatelj" Adamič!

uslugo napravljajo slovenskemu narodu Adamiči, ki bi radi še nas amerikske Slovence speljali v proslavljanje partizanstva in nas pridobili za "moralno in materialno" podpiranje partizanov-komunistov!

(Zato proč z Adamiči iz vrst slovenskih Amerikancev, kamor so se nam vrtili z lepimi besedami o slogi, v mislih so pa imeli—izdajstvo!)

Novi grobovi v Sloveniji

(Posneto iz ljubljanskega Jutra z dne 28. marca 1943.)

Za vedno je zapustil svoje višji železniški uradnik v poklju Anton Selan. Za njim žaluje soproga, hčerka, sin in drugo sorodstvo. Na zadnji poti bodo ranjkega spremili v ponedeljek ob 14:30 iz kapele sv. Antona na Zalah na pokopališče k Sv. Križu.

Preminil je Ivan Klanšek. Pogreb bo v ponedeljek ob pol 16. iz kapele sv. Janeza na Zalah k sv. Križu.

Daleč od doma je umrla dne 8. t. m. Terezija Ličenova, rojena Šaharjeva. Pokopali so jo 10. marca na pokopališču v Tramošnici pri Bosanskem Samcu.

Dne 16. februarja je po kratki in hudi bolezni umrl vinski trgovec, posestnik in gostilničar g. Ferdinand Vode. Pokojnega so položili k večnemu počitku na župnijskem pokopališču v Komendi.

V visoki starosti 86 let je zapustila svoje. Marjeta de Lagh. K večnemu počitku so nepozabno pokojnico položili v soboto na farnem pokopališču v Dol. Toplicah.

Iz ameriškega časopisja

Boji v—Jugoslaviji

New York.—Dne 30. avgusta je poročal New York Times, da so jugoslovanski patrioti pretekli teden napadli iz nenada letališče v bližini Sarajeva in uničili na njem 24 nemških letal, med njimi več bombnih aparatov. To vest je prejšnji dan prinesel londonski radio v oddaji, katero je zabeležil Columbia Broadcasting System.

Dalje je poročala ta radio postaja, da so patrioti v tem okraju pogнали v zrak vlak, poln nemških vojakov, ter izvršili več napadov na železniške objekte, s katerimi so uspeli popolnoma odrezati Sarajevo, najvažnejšo strateško bazo v teh krajih, od Beograda, Zagreba in od morja.

"Na Hrvaškem pa so patrioti zasedli mesto v bližini Zagreba, ter ob tej priliki osvobodili precejšnje število političnih ujetnikov, ki so bili tam internirani.

"V dveh drugih krajih so patrioti uničili 26 lokomotiv in vrgli iz tira 23 vlakov, pri čemer so se koncentrirali največ na vlake, ki transportirajo žito v Nemčijo."

• ZNIŽANA STAROST VOLILCEV

V državi Georgia so imeli dne 3. avgusta volitve za več amendentov k ustavi te države. Med drugimi je bila z veliko večino sprejeta tudi točka, da se daje volilno pravico vsem osebam, ko dovršijo 18. leto.

Država Georgia je torej prva v tem oziru, ki je znižala prejšnjo predpisano starost 21 let na 18 let. V sled tega bo lahko pri prihodnjih narodnih volitvah volilo do 160,000 oseb, med temi bo seveda tudi mnogo vojakov te starosti.

Iz Washingtona, D. C., se poroča, da bo ta izredni slučaj gotovo prišel pred kongres, ko se koncem septembra zopet sestane in se bo skušala starost na enak način znižati za vse ostale države naše Unije.

BAJTARJI

Spisal JAN PLESTENJAK

"Fantje, le pijmo za pošten denar!" je siknil Pretegnjenčev Tine, čigar pesti niso bile mehke.

"Tako je!" je zbadal tudi Jaka.

"Francka, štefan vina!" je vrel Cene in vrgel na mizo šop zmečkanih stotakov. "Če nam zmanjka, imamo pa kredit, ali ne, Francka?"

"Še kolecalo se ti bo po njih, uš presita," ga je uščipnil Zmrzlikarjev Jurij.

Cene je že vstal, da bi se znošil za tako žalitev, pa ga je tovarjš potegnul nazaj.

"Cene, nikar, ni varno. Ne poznaš jih!" mu je šepnil.

"Prekleti bajtarji!" je zaklel Cene in objestno spravljal bankovec, češ, mi imamo, pa vi požakžite.

"Da, bajtarji smo! Pa imamo več v glavi kot poškrancani gruntarji, ki so pijavke, ker bodo gruntom kri izpil. Saj niste nič! Med delavce ne marate, ker vas je sram, gruntarsko delo vam pa smrdi," je vrel iz Jaka, ki je stiskal pesti.

Stisnežev Jaka je bil še najbolj miren in preudaren fant in se je prisedel k Jaku. Oba sta si bila še izza šolskih klopi najboljša prijatelja.

"Jaka, pomiri se, le boja nikar. Saj se jih ne bojimo, lahko imamo pa smolo, ali preveč dobiš, ali pa preveč daš! (Oboje je slabo)" ga je pregovarjal.

Cene pa je dobival pogum.

"Golazen bajtarska, beraška. Kadar vam voda v grlo teče, smo gruntarji dobri, kaj?"

"Za take še ne zmrdomo ne, kot si ti!" se je razvnel Zmrzlikarjev Jurij.

"Ovadu, pijavka delavska, zakaj si pa v Kranju bil pohižen kot pobit kuža," ga je zbedel Jaka, ki je že davno iskal prilike, da mu pove tudi to, kar ga je najbolj bolelo.

"Komunistični agitator!" je zarezal v jezi Cene in kot bi trenil, so vsi z njim vred zginili pri stranskih vratih. Jaka se je spomnil žgocnih papirjev, ki jih je zakopal na dno skrinje.

"Pij, Jaka!" so ga nagovarjali tovariši, ki niso poznali njegove prave bolečine. Mislili so, da se v njem preliva in preriva jeza, ki ni mogla uveljaviti svoje volje in svoje moči.

Jaka je nagnil kozarec, in še, še. V zategnjeno hribovsko pesem je vnašal tudi svoj hreščeci glas.

"Fantje, zapojmo se eno, potem pa pojdimo. Nedelja je naša in za svoj denar smo pili," je vreščal Zmrzlikarjev Jurij.

"Zapojmo, zapojmo!" je jecjal Tine, ki je že dremal.

Peli so in že vstajali ter se poslavljali.

"Fantje, še se oglasite!" je vabila Maževka, ko so se motali iz gostilne. Pod rokami so se prijeli in fantovsko razposajeni korakali skozi mesto, dokler niso zavili na Hudičovo brv. Slapovi so jim prepvili pesem in govornico in še odmevov svojih korakov niso slišali.

Na križpotju so se prijatelji poslovili. Jaka je moral dalje po Hrastnici, Zmrzlikarjev Jurij desno v hrib, onadva pa levo. Podajali so si roke, kot bi se za večno razhajali.

Čez nekaj trenutkov je Jaka slišal le žuborenje Hrastnice in odmevanje svojega koraka.

"Na, prekleti komunist, pa se sedaj posmehuj!" je čul Jaka v trenutku, prav tako v trenutku pa začutil na glavi udarec.

"Cene!" je še kriknil, razločno je namreč videl Cenetov obraz, potem se mu je zmešnilo. Po roki je čutil toplo tekočino, roka mu je postajala mrtva in mrzla. Nič ni čutil mraza in prav nikakih bolečin. Vse je bilo ta-

ko čudno omotično, kot da bi se bil čez mero napil.

Ko je odprl oči, ki so bile trudne in nekam zaslužene, je šele začutil, da je slab. "Saj sem zaklan," je zmedeno pomislil, ko so se v snegu pokazale krvave lise in je bila lopatasta roka vsa pokrita s strjeno krvjo. Glava ga je bolela od udarca.

Hotel je vstati, pa se mu je zvrtnilo; kot bukov trš se je sesedel v sneg. Obšel ga je strah. "Saj še zmrznom tukaj! Kako naj prikičem živo dušo." Zazeblo ga je in stresal se je po vsem životu. Slišal je o pljučnici, njegov brat Janez jo je že imel, slišal je o strašni smrti ljudi, ki zmrznejo pri popolni zavesti, in nehote je začel moliti. Z zdravo roko si je podvihal suknjič, da ni sedel prav na snegu, ranjeno roko pa je stiskal k sebi, da bi jo ogrel in obudil k življenju.

Reza se je tisti dan zamudila v Loki, posebej pa še za Kamnitnikom pri konjederki, ki ji je varila zdravlja za bolno mater. Zelišč in mešanic ni bilo ne konca ne kraja, da je bila Reza že na trnih: "Kaj poreče Jaka, ko me ne bo našel doma. Vlači se, bo rekkel. Ali se spodobi, da gre mlado dekle samo po samotni grapi, pa še ponoči," si je očitala.

Vzela je zdravlja, pa misel na bolno mater je ugasnila, upanje na zdravilno moč konjeaderskih zelišč se je razmegnilo, le misel na Jaka se je oklepala njene duše.

Reza se v mestu nikjer ni ustavila. Luna je svetila, pota so ji bila znana in strahu ni poznala.

Ko pa je zavila v Hrastnico, je pred vsakim znamenjem zmolila očenaš za njega, ki jo je misel nanj morila in nekam čudno ji je zastajala noga, čim dalje v dolino se je pogrezal njen korak.

"O moj Bog, o moj Bog!" ta vzdih jo je ustavil. Prisluhnila je, zgrozila se je, toda glas ji je bil znan, čeprav je bil sedaj izmučen in čudno izstradan, izsušen.

"Ljudje božji, pomagajte!" je še slišala in nagloma razumela. "Jaka, Jaka, za božjo voljo, kaj ti je, Jaka!" Divjala je v smeri, odkoder je prihajal klic na pomoč, pozabila je nase, na Hrastnico, na sneg, na vse.

Na ovinku je ležal Jaka, se tresel od vročine in mraza in okrog njega je bilo vse krvavo.

Reza je pokleknila k njemu, v luninem svetu spoznala, da je ranjen, spoznala tudi, da mu je glava zatekla.

"Vstani, Jaka, jaz sem pri tebi," mu je klicala, Jaka pa je hropel in šele, ko mu je s svojimi rokami ohladila čelo, je odprl oči in debele solze so se mu vlihe.

"Reza, ti si si!"

"Vstani, Jaka!" mu je prigovarjala v joku in ga sama skušala dvigniti.

"Ne morem!"

"Moraš. Saj mi še zmrzneš! Le kdo te je, kdo, povej mi!"

"Cene!" O Cenetu je slišala, saj ji je Jaka pripovedoval o njem toliko slabega.

Reza je bila močna, prava hribovska ženska, ki bi Jaka ne bila pustila v snegu za nobeno ceno in če bi si ga morala oprtati na hrbet.

"Poskusi na noge, ti bom pomagala!" mu je dajala pogum.

Posrečilo se ji je, da se je Jaka dvignil. S težavo je šlo, pa vendar. Trdo se ga je oklenila za zdravo roko in ga skoraj vlekla s seboj.

Jaka se je z gibanjem ogrel in tudi moč se mu je vrnila v noge. Glava ga je bolela in rokov se mu je lepil na ranjeno roko, ki je ni mogel premakniti. Mrtva je bila, tuja.

"Da bi se ti le prisadilo ne!" je Reza glasno izrekla svojo skrb.

"Imam dobro kri, sicer pa ne

bo nič hudega. Najprej me je po glavi, potem me je še malo sunil," je tolažil njo in samega sebe.

Izmučena, prepotena je pripeljala čez kakih dve uri svojega ljubljence v bajto. Z arniko mu je izprala roko — rana je bila silna. Z velikim nožem je bilo prerezano mišičevje, da je zarezala na dolgo in široko zijala.

Na glavo mu je navezala v mrzlo vodo namočeno ruto, mu postlala pri peči in mu stregla kot usmiljeni Samaritan.

"Ali si huda name?" jo je tiho poprašal, ko je morala počivat k materi.

Stisnila mu je roko, na njegovo lice pa je zdrknila njena vroča solza.

Drugi dan je o nezgodi obvestila Jakovo mater in Kopača.

Materi je kar sapa zastala, s predpasnikom si je zakrila obraz in se glasno razjokala.

Čez dva dni se je Jaka vrnil domov, z njim je bil tudi Kopač. "Preketo dobro ga je šavsnil," je zatrjeval, "ampak takega hrusta ne stre tako hitro. V dobrem tednu bo že hlode pehal," je govoril materi, ki ni odmaknila oči od sina, ki je bil blede in kar splahnjen. Vendar se je roka dobro celila, otek je ponehal in prsti so se že pregibali.

"Bo že, bo že, Jaka, le korajžol! Dobro, da veš, kdo te je. Ne bo poceni ta reč. Za nož so sedaj stroge kazni," je ogovarjal Jaka.

Ceneta so tedaj že odgnali zandarji. Ko je iz zasede odšel Jaka, mu je kri kar zdvijala. Izrazil je povsod in nevarno zabodel Bidetovega Janeza.

Vdano je sledil orožnikom, v duši pa koval maščevanje: "Jaka, tudi ti prideš za menoj, le brez skrbi bodi! Komuniste tudi zapiramo, pa še kako radi. Boš vsaj občutil, komu si vrgel v obraz ovaduha!"

Ko so ga gnali skozi vas, je obraz zakrival s klobukom, da bi ga ljudje ne spoznali. Tiho je klel svojo sramoto.

X.

Dnevi so bili čisti in povsod je dišalo po pomladi. Po rebrih, kamor je sonce razkošno sipalo toploto, so se pojavile zelene jase. Tudi bajte so postale nekam večje, prej so bile kar stisnjene vase kot prezeble kokoši.

Jaku je bilo še to za zdravilo. Posedal je pri oknu in gledal v hrib, v grapo, vse tja po vijugastih potih, ki so peljale k njej. Reza ga je zdaj pa zdaj obiskala, a Jaku je bilo to premalo.

Bil je nebeški dan. Sonca na kupe, vriskajoča pomlad je lezla iz zemlje, iz drevja, oplazila je bregove, rebri in vrhove, zdaj zdaj ozeleni macesen, bukev, breza, vzcveto slive pod okni, češnje v rebri in potem — no, potem . . . tu se je Jaku misel ustavila, preveč sreče je občutil . . .

Reza . . . in potem . . . se vzemava . . . se je izmotala misel, da je Jaka obšla rdečica.

"Jaka, Jaka, zandarji gredo!" je privpil Jernač v vsej sapi in

debele solze so mu tekale po licih. Mati je bila v hlevu. Zandarja sta že stopila v vežo.

"Ali je vaš Jaka doma?" sta vprašala mater, ki je bila vsa zmedena prišla iz hleva. Slišala je Jernača.

"Doma. Kaj bi radi z njim?"

"Mamica, to je naša stvar. Pogledali bomo, kaj vse ima doma vaš sin."

Mater je zazeblo. "Odženo ga!" je zavpila v njej temna slutnja.

Zandarja, z njima je bil tudi občinski mož, sta stopila v hišo, kjer je sedel Jaka. Bil je blede, ustnice so mu trepetale in pred očmi so mu migotali drobni oblaki, da ni razločil obrazov zandarjev in postave občinskega moža.

"Pisanje smo dobili in pregledati moramo vse tvoje stvari. Ali nimaš kakih letakov? Po pravici povej, bo kazen milejša," ga je bodril žandar in občinski mož mu je pritrjeval.

"Imam neke papirje, pa še danes ne vem, kaj se tam piše!" je izjeljal Jaka in živo mu je stopil pred oči Dorče, ki mu je ukazal:

SMRTNA KOSA

Joliet, Ill.—Dne 13. septembra je po enoletnem bolehanju na svojem domu, 623 N. Broadway umrl znani rojak John Langenus, po poklicu brivec, star okrog 65 let in doma iz vasi Ulaka pri Velikih Laščah. Svoj obrt kot brivec je vršil v tej naselbini nekaj nad 30 let; prejšnja leta je imel svojo brivnico na N. Chicago St., zadnja leta pa poleg svoje hiše na N. Broadway. Zapušča soprogo Mary in dve hčerki, Alice in Irene. Pokopan je bil po katoliškem obredu na pokopališču sv. Jožefa.

Njegov 68-letni brat Louis je pa umrl letos dne 26. julija v Clevelandu, Ohio.

Naj v miru božjem počiva, prizadetim naše sožalje.

Poročevalec.

Zavezniški častniki pri Mihajloviču

Kairo, Egipt.—Jugoslovanski viri poročajo, da so zavezniški vojaški častniki v glavnem stanu generala Mihajloviča in Josipa Broža in da skupno izvajajo načrte glede koordinacije gerilskih aktivnosti proti nemški okupacijski sili in da so ti v soglasju z zavezniško vojno strategijo. Poročila omenjajo

V LOGE
v tej posojilnici
Zavarovane do \$5,000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.
Sprejemamo osebne in društvene vloge.
LIBERALNE OBRESETI
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Avenue - HEnd, 6570
CLEVELAND 3, OHIO

The Garden Encyclopedia
1400 STRANI — 750 SLIK
vključno 250 FOTOGRAFIJ
NAJVEČI NAJBOLEŠI AMERIŠKI VRTNARSKI VEŠČAKI IN IZDAL
E. L. D. SEYMOUR, B. S. A.
Kam samo knjige, ki vam nudijo vseobsežno in vse vrstne vrtnarske knjige. Te knjige je bolj popolna, bolj zanimiva, bolj razumljiva in bolj uporabljiva, kot katerikoli druga vrtnarska knjiga.
Ondi se boste in veseli boste, ko boste videli, kako natančno vse THE GARDEN ENCYCLOPEDIA počni o vsaki najmanjši podrobnosti v obdelovanju vrta. Knjiga je bila skrbno sestavljena, tako da ni nepopolna prav nič, kar je zanimivo in potrebno na vrt. Kar je v knjigi, je bilo vse skrbno preučeno, tako da je vse popolno, jasno, priročno, pa natančno. To je nova vrtnarska priročna knjiga — popolna, praktična, priljubljena in lahko razumljiva. Prebrskajte je kar najbolj natančno sami. Prepričali se boste, da nobena vrtnarska knjiga ni boljše od THE GARDEN ENCYCLOPEDIA.

Cena samo \$4

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street, New York, N.Y.

Cena te knjige je sedaj samo \$3.50

konfuzijo med Italijani in Nemci v Jugoslaviji, ki je nastala po kapitulaciji Italije, in o spopadih med njimi.

Partizanske gerilske grupe, ki jih tvorijo Hrvatje in Srbi, kontrolirajo hribovite pokrajine v Bosni in Dalmaciji, med temi strateške višine nad Banjo Luko. Gerilci so utrldili svoje pozicije in celo vzpostavili promet na nekaterih železniških progah, katere so razbili, ko so bile v osiščnih rokah, sedaj pa služijo njim.

V nekaterih jugoslovanskih krajih so se italijanski vojaki pridružili gerilcem v napadih na nemške vojaške posadke. Gerilci in Italijani so v akciji proti Nemcem in hrvaškim ustašem v Karlovcu, Ogulinu in v vaseh ob progah, ki vodi iz Zagreba do obrežja Jadranskega morja.

Poročila trdijo, da se hrvaški vojaki več ne navdušujejo za Nemce in da jih je več sto dezerterilo iz armade in se pridružilo gerilcem. Samo v zadnjem tednu je čez 500 hrvaških vojakov dezerterilo, 300 iz garni-

zije v Banja Luka. S seboj so vzeli orožje in vso opremo.

Brož, vodja partizanskih gerilcev, s katerim so zavezniški častniki navezali stike, je znan tudi pod imenom "Tito."

Nemško vojaštvo kontrolira obrežje od Trsta do Črne gore. V centralni Bosni se vrše spopadi med Mihajlovičevimi gerilci in oddele nemške in bolgarske armade. Gerilci so v teh spopadih ubili čez sto sovražnikov.

Iz poročil je razvidno, da so Nemci pričakovali, da bo Italija kapitulirala. Že v zadnjih dneh avgusta so nemške čete začele odhajati v obrežne kraje ob Jadranskem morju.

Poročila iz Hrvaške

London.—(ONA).—Hrvaški politični predstavnik je 9. septembra izjavil tukaj, da okupacija Dalmacije hrvaškemu kvizlingu Pavliču ne bo prinesla simpatij v narodu—obsojen je, da izgine kot je izginil njegov bivši mojster Mussolini.

Juraj Krnjevič, predstavnik hrvaške kmečke stranke in do pred kratkim tudi podpredsed-

nik jugoslovanske vlade v izgnanstvu, je dejal:

"Kar Pavlič danes počenja na jadranski obali, so le čini desperada, ki dobro ve, kaj ga čaka.

"Hrvaški narod se raduje radi padca imperialistične Italije in se pripravlja na odločilni trenotek, katerega je pričakoval, odkar je bil Rommel poražen v severni Afriki."

Pavlič je dal svoji od Nemcev kontrolirani in pokorni armadi povelje, da vpadne in zasede dalmatinsko obalo, ki se je prej nahajala pod italijansko okupacijo. Kvizlinški hrvaški vodja je v pogledu te zadeve zavzel stališče, da hrvaške čete v Dalmaciji odvzamejo Italijanom ozemlje, katerega so se bili polastili po krivem, na tatinski način.

Krnjevič je dodal:

"Hrvatci vedo, da bodo po dolgih letih trpljenja in nesigurnosti pod nasilnimi režimi vendar enkrat dosegli cilj svobode. Radi tega pa so tudi pripravljene v tem zgodovinskem trenutku storiti vse, da olajšajo zavezniško nalogo v sredozemskem prostoru."

ZABAVNI KOTICEK

Vabljuv oglas, ali: Srečni Newyorčani (Križkraž)

Skoro vse slovenske liste zasledujem, berem iste; če je kaj posebnega, pa izrežem, to se zna.

Čitam v njih za kratke čase, vse novice in oglase. Naj o nekem tu povem, bralcem v zabavo vsem:

Narod naš povsod res biva, z delom raznim se preriva širom naše Unije, lahko Kranjca najde se.

Tamkaj v newyorški državi kraju Babylon se pravi; tam živi Slovenec naš, morda ga celo poznaš?

S farmo svojo se ukvarja, stala mnogo ga denarja; tam živali vse redi, kar doma se jih dobi.

Lojze Pirnat to je znani iz Domžal, tam pri Ljubljani, mož odločen narodnjak, Newyorčan pozna ga vsak.

V "Glasu Naroda" se čita, farma ta da znamenita, živa roba njena le, — narodu na prodaj je.

Le Slovincem jo prodaja. "Pridi ponjo sem, do kraja, al' pa rabi telefon: 1231-R Babylon."

Ovce, zajci in kozlički, pujski mladi in prešiči, goske, race, čikence, se pri Lojzetu dobe.

Če prodaja še kopune, purmane in pa kostrune, tega v oglasu ni; treba ga bo vprašati.

Škoda, da slovenska farma ta, za nas—ko vsakdo jamra—bliže Clevelanda ni, pa bi vse pokupili!

Srečni newyorški rojaki, ste ob priliki res taki, letošnji Zahvalni dan, vam bo lahko praznovan.

Tu, pri nas pa le skomine bomo imeli in pa sline tekle bodo ko na vas misel pojde oni čas.

Saj kozličeve pečenke, naše clevelandске ženke dobro ne poznajo še; kje naj isto sploh dobe?

Boljše zdaj meso dobiti — tukaj, moraš se potiti; vampi, jetra "vinarce," to zdaj naša košta je!

Naročite si dnevnik!

V Clevelandu izhaja že nad 40 let slovenski list z imenom

"AMERIŠKA DOMOVINA"

V teh časih, ko se vrste svetovni dogodki tako naglo mimo nas, bi moral biti v vsaki slovenski hiši vsaj en

SLOVENSKI DNEVNIK

Ako še niste naročeni na "AMERIŠKO DOMOVINO"

nam sporočite in poslali vam jo bomo za en teden BREZPLAČNO na ogled. Izhaja vsak dan razen ob nedeljah in postavnih praznikih.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

je primeroma zelo poceni. Za vse leto vas stane samo \$6.50; za pol leta \$3.50, za četrt leta \$2.

Naročite si jo na ogled. Prepričani smo, da se vam bo list dopadel.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

NAROČITE IN ČITAJTE

priznana najboljšo slovensko družinsko revijo

"Novi Svet"

★ ★ ★

Prinaša zbrane članke, črtice in najlepše zanimive povesti. Posebno je zanimiv "SLOVENSKI PIONIR," ki prinaša zgodovinske podatke slovenskih naselbin in slovenskih družin v Ameriki. Nobena slovenska hiša naj bi ne bila brez tega zanimivega in pomenljivega slovenskega mesečnika.

Stane letno za Ameriko \$2; za Kanado \$3.

Naročnino sprejema:

★ ★ ★

"NOVI SVET"

1849 W. Cermak Rd. Chicago, Ill.

OUR PAGE

"The Spirit of a Rejuvenated KSKJ"

REMEMBER THE BOYS IN SERVICE
They Are Counting On You!

\$355,000.00 FOR THIRD WAR LOAN . . .

Supreme Secretary Joseph Zalar reports that the K. S. K. J., parent organization, has purchased \$355,000.00 in War Bonds during the current Third War Loan Drive. The figure will be augmented, reports Secretary Zalar, if more funds are available for investment before the month is over.

KSKJ lodges and individuals are requested to inform Secretary Zalar the amount of Third War Loan Bonds purchased by their lodges. Individual members will please inform their secretaries of individual purchases, and secretaries are urged to forward the total figure, lodge and individual amounts, to headquarters. KSKJ headquarters is not interested in the names of the purchasers, but solicits information on the amount to determine to what extent the KSKJ and its members are backing their 3,185 men and women members in the armed forces.

Please forward information to Secretary Joseph Zalar, KSKJ Bldg., Joliet, Illinois.

"OUR CORNER"

Office of Juvenile and Women's Activities

Lorain, O. — It was one of the most pleasant surprises I have had in a long time when I picked up the Sept. 15th issue of the "Glasiilo" and found on "Our Page" a decidedly new and most welcome feature, namely "Our Corner," under the initiative of Sister Frances Lokar of Pittsburgh, first assistant director of Juvenile and Women's Activities.

My sincere congratulations to sister Lokar for her splendid idea, and may her venture be most successful.

In order to have "Our Corner" as interesting as possible, we should endeavor to give it our kind co-operation and attention. Let us take a little of our spare time (I know that there isn't very much of that nowadays — seems to be rationed for the duration, too) and let us contribute it to-

wards making "Our Corner" one of the most interesting features of "Our Page," as well as something that will be a credit to the women members of the KSKJ and a benefit to the Union as a whole.

With so many of our boys and men in the armed services of the U. S. A., far away from home and loved ones, I am positive that they will enjoy reading about KSKJ activities from a woman's angle until the day when they will come home victorious to take up where they left off, and once again put their shoulder to the wheel in order to help man the ship of KSKJ activities.

I know that my curiosity will be well aroused by the time of the next issue of "Our Corner," wondering who will be among her first contributors. Who will it be?

Mary E. Polutnik,
Member of the Supreme Board.

OVERSEAS

No. Chicago, Ill. — Frank J. Svete, Petty Officer 2nd Class, has been assigned to overseas duty with the Navy in the South Pacific. He is the son of Mrs. Rose Merlak, 804—10th St., and the late Frank J. Svete, Sr., former North Chicago City Alderman.

He enlisted in the U. S. Navy in April, 1942, and went thru boot training at the Great Lakes Naval Training Station. After his training he was assigned to the district officers' personnel department where he was on duty for the past 15 months, up to the time of his recent transfer to his new assignment in the South Pacific. He is a member of St. Joseph Lodge, No. 53, Waukegan, Ill.

ST. LOUIS LODGE WILL CELEBRATE 40th JUBILEE

St. Louis, Mo. — The 40th anniversary of Sacred Heart of Jesus Society, No. 70, will be celebrated at the annual picnic of the lodge Sept. 26.

The picnic will be held on the St. Joseph, Croatian Church grounds, 12th and Russell Sts. Refreshments and lunch will be served.

A full program of varied music has been billed for the evening. The officials of the lodge extend a cordial welcome to all members and their friends. There will be no admission charge.

Arrangements for the celebration are being made by the Picnic Committee, consisting of M. G. Seeman, chairman, Chas. Ruzicka and John Grabrian, Jr.

TWO ORDAINED

New York City. — Recently ordained to the priesthood were Rev. Rudolph M. Macek, son of Mr. and Mrs. Macek of Ozona Park, and Rev. Jeronim F. Sellak, OFM, son of Mr. and Mrs. Sellak of New York City.

The mothers of the new priests are members of St. Ann's Society, No. 105, and the society is very proud of them.

NUPTIALS

New York City. — With best wishes St. Ann's Society, No. 105, announces the marriage of member Miss Joanna Milosevic of Jersey City, N. J., who is now Mrs. John Corcich. Nuptials were performed Sept. 4, at the 9 o'clock Mass in St. Nicholas Church, Jersey City.

TO AWARD WAR BOND

Joliet, Ill. — Members of St. Genevieve's Society, No. 108, are hereby notified that a \$50 War Bond will be awarded at the next regular meeting of the lodge, Oct. 3, 2 p. m., in Ferdinand Hall. All members will please attend.

PROMINENT PIONEER EXPIRES

Salida, Colo. — Louis Costello, prominent Salida businessman, died at 7:45 p. m., Sept. 8 in the Rio Grande hospital. He had been unconscious since 9 a. m. that day following a second stroke of paralysis. A third stroke caused his death. He was 69 years old.

Mr. Costello was one of the most unique personalities in the history of Salida. He engaged in many lines of business, always with success, and he amassed a fortune. He had traveled extensively, and he had a keen knowledge of human nature.

Born into a prominent family in Lower Carniola, Austria, he was destined to follow a military career, but an injury to one of his eyes in childhood, caused a change of plans. His father was captain of an Austrian warship and a personal friend of Emperor Joseph. When Maximilian of Austria was made emperor of Mexico, the elder Costello accompanied him. Captain Costello was on a trip into the interior of Mexico, when Maximilian was assassinated. Capt. Costello led his followers on horseback through Mexico to the American border, across Texas and Kansas to the Mississippi river, whence they entrained to New York and returned to Austria.

Mr. Costello was born in Krka (Carniola), Austria (later Yugoslavia) and educated at a private school at Ljubljana. He spoke a half dozen languages.

At the age of 17 he tired of school and came to the United States. After a brief sojourn in New York City he went to Cleveland for another short stay, and then to Joliet where he worked in the steel mills. He next went to Pueblo. The Cripple Creek gold excitement was on and Mr. Costello went there to work in the mines. He went next to Leadville where he became foreman of a mine. The gold excitement in Alaska interested him, and he was one of the first in the Klondike rush. He returned to Leadville and worked for the Zaitz Mercantile Co. in the grocery department.

He came to Salida in 1900 to work in the smelter but soon afterwards entered the saloon business. When prohibition came he engaged in the garage business and the wholesale oil business. He built the Costello Auto Court, one of the finest automobile camps in the country.

Mr. Costello was an active member of Holy Cross Society, No. 217, KSKJ, and a member of the KSKJ for 40 years.

Mr. Costello was twice married. A daughter, Pauline, the only child by his first wife, died in 1921. After the death of his first wife, Mr. Costello married Louisa Chepov in Pueblo in 1904, who survives him. He is also survived by five sons, one daughter, three grandsons and two granddaughters. A surviving sister lives in Texas. The sons are Louis, Jr., Julius, Albert, Archie and Raymond, all of Salida, except Albert, who is in army service at Fort Warren, Wyo. The daughter is Mrs. Ruth Walsh of Wichita, Kans.

Mr. Costello enjoyed excellent health until he suffered a heart attack six years ago. A year ago the eye injury incurred in childhood, necessitated an operation for the removal of the eye. The shock of the operation was severe and he did not regain his normal strength, but he continued to work with his usual zeal until the last. He was stricken Sept. 6 while on duty at his tavern and was taken to the Rio Grande hospital. His speech was affected but he was able to make himself understood. The second attack of paralysis was at 9 a. m. Sept. 8, after he had eaten breakfast. He was unconscious from that time until death.

STUDIES MUSIC

Cleveland, O. — Miss Marion Kuhar, daughter of Mr. and Mrs. Frank Kuhar, 1123 Addison Rd., has enrolled in the Cincinnati Conservatory of Music, where she will pursue vocal and instrumental studies. Miss Kuhar is a member of Mary Magdalen Society, No. 162.

INDIVIDUAL SCORES TOP AS JOLIET PINSTERS LIFT SEASON CURTAIN

Joliet, Ill. — The opening

rite of the 1943-44 Joliet K. S. K. J. Men's Bowling League season witnessed a grand display of individual bowling brilliance. The team scores were average, but the individual scores were surprisingly high for an opening nite. The individual highlights of the evening were the 269 game rolled by Andy Kludovic of the Eagle team and the 612 series rolled by Frank Ramuta of the Peerless Printers.

White Front Liquors Top Peerless Printers in Two Games

Last year's champions, the White Front Liquors, got off to a flying start by taking two games from the Peerless Printers on scores of 861, 837 and 740 to 817, 821 and 859. The White Fronts were paced by Johnny (Good old 679) Bluth's 578 and Doc Zalar's 528 series, while the Peerless Printers were paced by Frank Ramuta's 612 series (on games of 191, 239 and 182) and Marty Slack's 504 series.

The Eagle Store Overpower Avsec Printers

The Eagle Store team took all three games from the Avsec Printers by scores of 722, 842 and 810 to 708, 780 and 782. The Eagle team was led by Andy Kludovic's 580 series (269 game) and Tony Buchar's 501 series, while Will Kuhar's 487 series topped the Avsec scores.

Slovenic Coals Whitewash the Tezak Florists

The Slovenic Coals displayed unusual team strength to whitewash the Tezak Florists in their series by scores of 852, 839 and 831 to 668, 779 and 816. The Slovenics' leaders were Rev. Butala's 556, John Azman's 518, and John Churnovic's 515 series, while the Tezak Florists were paced by George Karl's 494 series.

Famous Firsts . . .

In the history of FAMOUS FIRSTS of this bowling season, the following names were inscribed: first strikes by Tony Lilek and Tony Golobitsh (it looks like the Tonies have it); first spare by John Bluth; first double by Frank Ramuta; first turkey by Doc Zalar; first four-in-a-row by John Churnovic; first long string of strikes — six by Andy Kludovic; first blow by Will Kuhar; first split by Gene Tezak; and, the pick-up of the first split by Father

Butala.

Odds Here and There . . .

The opening ball rollers must have really practiced all summer, for Father Butala and Gene Tezak scored strikes while Joe Zalar Sr., tripped nine pins over . . . this must have been a good pre-view of the individual high scores to follow . . . sure were a lot of 200 or better games . . . as follows: Andy Kludovic 269, Frank Ramuta 239, Rev. Butala 216 and 203 (a double), John Churnovic 215, John Azman 203, Tony Lilek 200, and Tony Buchar 200 . . . Frank Ramuta duplicated his last season's start by picking up a 600 or better series with his 612 total . . . he can really mow them down with his left wing . . . we welcomed the newcomers: Bernie Kambich, Jimmy McTea, Tony Lilek, Marty Slack, Doc Zelko, Paul Laurich, Ed Stark, Nick Polansic, and John Churnovic . . . it sure looks like we'll enjoy another very successful season and keep up the bowling league activity . . . for it seems that every serviceman home on leave inquires about it . . . and requests that the news of the different events and happenings be sent to him by mail . . . so that he can follow up the progress of the individual bowlers and friends and hopes that he can soon return to this life of peace and contentment with family and friends . . . after sizing up the personnel of the teams on opening nite, it seems that the tilts will be close and exciting and that any team has the chance to cop that coveted first notch in the standings, and that there will be a merry scramble for the money place positions in the individual standings as to average, high game, and high series.

Standings

	W.	L.	Pct.
Slovenic Coals	3	0	1.000
The Eagle	3	0	1.000
White Fronts	2	1	.667
Peerless	1	2	.333
Avsec Prints	0	3	.000
Tezaks	0	3	.000

SECRETARY CHANGES ADDRESS

Joliet, Ill. — Members of St. John the Baptist Society, No. 143, will note that Secretary Anthony Rozman's address is 459 Indiana St.

BOYS, GIRLS GET INTO THE SWING OF IT

The KSKJ Activity Group in Joliet has started its activities in real earnest. We have a very nice group of girls who are very active in all KSKJ activities. We also have a group of baton twirlers and a cadet corps.

At this time I invite all KSKJ members to join in taking part in our activities. Members are also asked to invite their non-member friends. We can surely convince them that there is no better fraternal organization than our KSKJ. By inviting your non-member friends you will acquaint them with our grand organization, and you will also help keep our KSKJ at the top. We hold a meeting every fourth Tuesday of the month, and practice every Tuesday at 7 p. m.

We also appeal to the boys who are too young to be in the armed forces, for we are interested in forming a glee club. Some of our girls also favor organization of basketball and bowling teams. Isn't that an attractive program? Baton twirlers, Cadet Corps, Glee Club, sports teams, will offer variety and choice. We hope that other communities will also consider the plans we have made, and if possible, to adopt them.

Joliet challenges all Illinois KSKJ communities, for we want competition. Waukegan, La Salle, Chicago, South Chicago, and all others, let's start the ball rolling. Others will follow if we give them a good example!

The older boys in service who are fighting for us expect us to keep the KSKJ going in full swing. Women of the KSKJ, let's do it! There are many interesting activities for girls and boys, six years of age and older. Make your lodge or activity group become interested in these youngsters, members and non-members, and they will in turn become interested in the KSKJ.

We are very proud of the Collinwood and Barberton Cadets of Ohio, and we do wonder how they are progressing. We also welcome suggestions, and hope that they will inform us as to how they became so successful.

In Pittsburgh we have the very capable Frances Lokar encouraging KSKJ activities. I am sure that we will be getting very good reports from the East.

Come on out, boys and girls, get into the swing of it and help us keep KSKJ alive in every KSKJ community in the country!

JEAN M. TEZAK,
Director of Juvenile and Women's Activities,
461 Indiana Street, Joliet, Illinois.

OFFICIALS HELP CHI STEPHEN'S 50-MEN PIN LEAGUE GET INTO SWING

Chicago, Ill. — St. Stephen's No. 1 KSKJ Bowling League got off to the tune of that popular song, "Here we go again about to bowl them over again." What a night! New faces, better bowlers and a Duke's Mixture of strikes, and even gutters. Boys, boys, we'll have to show a little improvement where gutters are concerned.

League president Joseph Oblak opened the season with a speech, saying he was glad to see all the boys back again. He regretted the absence of the boys that left for our armed forces since last season. He wished all the bowlers the best of luck. Mr. Oblak then introduced Mr. Terselich, secretary of the league.

Mac expressed his gratitude to all bowlers for being such great sports in coming out again this year to participate in our great sport of bowling. He also brought to point that he is figuring and hoping that when our one great big mess and headache is turned to complete victory, our boys can come home to the best league that can be found, for such great sportsmanship. He assured the boys in the league that servicemen will all have a place in some teams to take part in our Tuesday night pleasure. So when this is over and our grand fellows, the K. S. K. J. boys, come home, just watch this league go to town. Mac then introduced John Zefran, our supreme vice president of the KSKJ. Mr. Zefran was proud to state that this was his fourth year he had

the pleasure to be present on our opening night. He was pleased to see a full 50-man squad getting ready to roll off. Our secretary Terselich then introduced our KSKJ Athletic Director Mr. Joseph Zorc. It was indeed an honor to have Mr. Zorc with us on opening night, knowing of conditions and his great work. Mr. Zorc gave a short address and stated he was giving a pair of bowling shoes to the bowler with the high series for the evening.

Mr. Zefran also gave a plug for our new Juvenile membership drive, saying that the boys should at least try to get a few new members into our lodge.

Frank Kosmach was also present. You all know Mr. Kosmach as the secretary of our Midwest Bowling Association. He presented the winners of the Chicago KSKJ Bowling Tournament from last year with the medals which were awarded to the Zefran Funeral Home team, and also a medal to John Osterman for singles, and to Frank Bicek for doubles. He had one medal left, which he said he would keep himself as he was Frank Bicek's doubles partner.

The league was about ready to begin when our fellow member John Kochevar asked to say a few words. Mr. Kochevar pointed out the fact that we must not forget our Third War Loan Drive that is on now. To back the attack with full force, so that it will bring our boys home on the double, as the army would say.

Supreme Vice President Zefran and Athletic Director Joseph Zorc opened the season

The Boys Are Counting On You! Back Them With Bonds!

OUR PAGE WAR KITCHEN

By FRANCES JANCAR
1116 Third St.
La Salle, Ill.

This week's topic is to be the sweet potato, and as sweet potato season is here, I know it will be most welcome. Every housewife welcomes new ideas in cooking vegetables or otherwise dressing up an old dish.

Pineapple Sweet Potato Puff
5 medium sized potatoes, 1/2 cup pineapple syrup, 6 slices of pineapple, 1 tablespoon butter, 1/4 teaspoon salt, 1/8 teaspoon pepper.

Scrub potatoes and cook in their jackets until they are tender (about 25 minutes). Peel and mash, adding pineapple syrup drained from the can of pineapple. Add more pineapple syrup if needed to give potatoes a smooth, moist consistency. Season with butter, salt and pepper. Brush drained slices of pineapple with butter, and pile each slice with the mashed potatoes. Top potatoes with a small lump of butter and place under a preheated broiler until pineapple is warm and sweet potatoes lightly browned. Will serve 4 to 6.

Note — A No. 2 1/2 can of pineapple serves 8 large slices, and 1 cup of syrup.

Lemon Sweet Potatoes
6 yams or sweet potatoes, 6 tablespoons butter, 6 tablespoons brown sugar, 1 teaspoon salt, 2 teaspoons grated lemon rind, hot milk.

Scrub yams. Cook until tender. Peel, mash; beat in butter, sugar and salt. Add lemon rind and enough milk to make potatoes fluffy. Reheat and serve.

Sweet Potatoes DeLuxe
6 medium sized potatoes, 3 tablespoons butter, 1/2 cup hot milk, 1/2 teaspoon salt, 1/4 teaspoon paprika, 1/2 teaspoon cinnamon, 1/2 teaspoon nutmeg, 1 cup walnuts, marshmallows.

Scrub the sweet potatoes and cook without peeling in boiling salted water. When tender, drain, cool and skin. Mash thoroughly and beat in the butter, hot milk, salt, paprika, cinnamon and nutmeg. Beat until fluffy and fold in the walnut meats, broken into small pieces. Mix thoroughly and turn into a well buttered baking dish. Cover the top with marshmallows and bake in a moderate oven until the marshmallows puff and are a delicious golden brown.

Sweet Potato Patties
Boil and peel 4 medium sweet potatoes. Add 1/2 teaspoon cinnamon, 2 tablespoons brown sugar, 1 egg, slightly beaten. Shape into oblongs or round patties. Roll in crushed cornflakes. Place in a very well buttered baking pan and heat thoroughly in a hot oven, 400 degrees. These may be made the day before, kept in the refrigerator and heated just before serving. Serves 6.

Orange Glazed Sweet Potatoes
4 sweet potatoes, cut in halves, 1/2 cup orange juice, 1/4 tsp. grated orange rind, 2 tablespoons butter, 2 tablespoons sugar, 1/4 teaspoon salt.

Use canned sweet potatoes or boil pared and halved fresh ones until almost tender. Make a syrup by cooking orange juice, rind, butter, sugar, and salt together for two minutes. Arrange sweet potatoes in a shallow pan on broiler rack and baste them frequently with the sirup and turn them to brown and glaze them on both sides.

Caramel Sweet Potatoes
6 medium sweet potatoes,

"Back The Attack!"

Courtesy Los Angeles Examiner.

DEFECTS OF PROGRESSIVE EDUCATION

By Nicholas Murray Butler, President, Columbia U.

Education begins with discipline and leads to self-discipline. The building of character is its most important purpose. The acquisition and use of knowledge are the means by which character expresses itself and makes itself useful and often influential in the world in which we live. Discipline means training in good morals and in good manners. A chief reason why there is in the United States the present widespread and very disturbing outbreak of crime and disorder on the part of American youth is that the fundamental place of discipline in education

1 1/2 cups water, 2 tablespoons butter, brown sugar, nutmeg or cinnamon, salt.

Pare potatoes and cut into halves lengthwise. Arrange in a shallow baking dish and cover with brown sugar. Sprinkle with salt and either nutmeg or cinnamon, as preferred, and top with a piece of butter. Bake in a moderate oven until tender, basting frequently with the sirup in the pan.

Sweet Potato Puffs
2 cups mashed sweet potatoes, 1/4 teaspoon pepper, 1 beaten egg, 1/2 teaspoon salt, 8 marshmallows, 1/2 cup crushed cornflakes.

If mashed potatoes are unseasoned, add salt and pepper. Add beaten egg. If mixture is dry, moisten with milk. Form into 8 balls with a marshmallow inside of each. Roll in flakes. Deep-fry in hot crisco or lard, and fry until brown.

Scalloped Sweet Potatoes
Peel about 5 large sweet potatoes and cut in lengthwise strips — place in buttered dish, cover with 2 cups milk and 2 tablespoons butter and season. Beat 2 eggs, mix with 1/2 cup bread crumbs — and sprinkle over top of mixture. Bake in a moderate oven. Will serve 6.

Walnut Sweet Potatoes
2 apples, 4 sweet potatoes, 1/2 cup grated maple sugar or brown sugar, 1/2 cup chopped walnut kernels, 4 tablespoons butter, 1/2 cup buttered bread crumbs.

Peel and slice the apples and cooked sweet potatoes. Arrange in alternate layers in a buttered baking dish, sprinkle the apples very slightly with the sugar, and chopped walnuts, and dotting liberally with butter. Cover the top with buttered crumbs, dot with walnut halves. Cover and bake in a rather hot oven for 3/4 hour or until the apples are tender. Remove top and brown. This is delicious served with slices of broiled bacon. Serves 6.

STEVES LIFT BOWLING CURTAIN

(Continued from page 7)
by rolling the first balls. Mr. Zefran got ready, aimed, and fired away, but something happened and he only knocked down three pins. Joe Zorc went up to him and asked, "What's the matter, John, you only got three pins?" Mr. Zefran answered, "Well, Joe, I'll tell you when I was getting ready and was swinging the ball I thought they were all the children that were waiting to be taken into our Juvenile Department in our new drive." Joe answered then, "No, you got them mixed up, John, those children I have out in Waukegan. I have five to sign up Sunday morning. The pins you knocked down are Germans and Japs! Here, I'll show you how to get them!" Sure enough, Joe Zorc came up with a strike.

So the league got off to a very good start. Following are the initial scores:

Zelesnikar Fuel 3, Park View Laundry 0. High men for the winners: Bill Neckar 534, Frank Gottlieb 523. For the losers: Frank Banich 495, Vincent Novak 483.

Tomazin Tavern 3, Fidelity Electrics 0. High men for the winner: Frank Kovacic 547, J. R. Tomazin 498. For the losers: Hank Basco 575, John Kerzich 475.

Monarch Beers 3, Jerin Butchers 0. High men for the winners: Bill Arbanas 568, J. Kochevar 470. For the losers: Frank Bicek 604, John Kramaric 435.

Kosmach Boosters 3, Korenchan Grocers 0. High men for the winners: John Zefran 557, Louie Prah 451. For the losers: Stanley Wolsic 471, Louie uZlich 435.

Darovic Lawyers 2, Gottlieb Florists 1. High men for the winners: John Sluga 551, Tony Darovic 545. For the losers: Louie Zefran 506, George Husich 486.

The 200-game bucket: Frank Gottlieb 200, Frank Kovacic 202, Hank Basco 210, Bill Arbanas 208, Frank Bicek 238, John Zefran 210, John Sluga 212, 200, and Louie Dolmovic 203. The shoes were won by Frank Bicek with 238.

As we looked through the crowd watching the bowlers we saw some old timers. Joseph Sinkovec and Tony Prah, both in the Army, were down to watch the old gang. And as we wandered around we really were surprised to see an old friend of quite a few. We won't reveal her name. She is known as just "Pen Pal." Now do you know? Some time ago she wrote quite a few articles. The secretary learned from her that she was enjoying herself watching the league go into action. She was surprised to see how the boys stick together. She said she was glad she came, because she will have some things to tell the people of her town in Penna. Another one of our KSKJ boosters came with Mr. Zorc to watch the opening of the league. He is the brother-in-law of Mr. Zorc, Joe Slana. We were glad to see you, Joe, and hope you can come down again. You people should know him, as he is always at our tournaments.

CONVALESCING
Cleveland, O. — Frank Sulen, recently operated on at Glenville Hospital, is convalescing at home, 15910 Midland Ave., where friends may see him. He is a member of St. Joseph's Society, No. 169.

WHERE THE FUEL GOES
AN ARMY LIGHT TANK may burn one gallon of gasoline a minute.

Be your own Commando with purchases of more War Bonds!

The Only War Bond you'll ever regret is the one you did not buy!

WHAT AM I?

"I watched them tearing a building down. A gang of men in a busy town. With a ho-heave-ho and a lusty yell They swung a beam and a side wall fell. I asked the foreman 'Are these men skilled As the men you'd hire if you had to build?' He gave a laugh and said 'No, indeed. Just common labor, is all I need. I can easily wreck in a day or two What builders have taken a year to do.' I thought to myself as I went my way, Which of these rules have I tried to play? Am I a builder who works with care, Measuring life by the rule and square? Am I shaping my deeds to a well-laid plan, Patiently doing the best I can? Or am I a wrecker who walks the town Content with the labor of tearing down?" — Anon

'PEN PAL' VISITS CHICAGO

Ambridge, Pa. — Dear Editor:— Recently I had the good fortune to make a trip to Chicago.

The purpose was to meet for the first time, a soldier with whom I am corresponding.

It was through Glasilo that I first came to know this fine person and other grand boys who are in there doing their part.

Some two years ago, when the names of KSKJ members who are in the armed forces were published in Glasilo, I took advantage of the opportunity to try to do good for others by writing to some of them.

Now I cannot fully express the joy and pleasure this exchange of letters has brought to me. I only hope others did as I did, then a job has been well done. Both men in uniform and civilians deserve praise for their efforts.

To the editor and Glasilo we owe a debt of gratitude for publishing these names.

I wish also to extend my thanks to the editor for permitting my letters to take up space in "Our Page," in the past. Now I return again to impose on his kindness.

This time I wish to make public my sincere appreciation for the hospitality received in Chicago. These "Chicago Slovenes" took in this stranger to them, with open arms and welcome at every door I entered.

I have yet to find the equal elsewhere. My only regret "I had to leave Chicago and my new friends."

To those "Steves" I saw bowling, I think you are super bowlers. You all seem partial to strikes. Keep up the good work.

Again I say thank you to all. Good luck to all you fighting men at home and abroad, and we'll keep those letters coming until you come home.

"Pen Pal" Mary Flajnik, Member of Lodge No. 183.

Teacher: "Can anyone tell me what causes trees to become petrified?"

Bright Student: "The wind makes them rock."

WHERE THE FUEL GOES

A HEAVY BOMBER, cruising at a speed of 250 m.p.h. may use 200 gallons of gasoline in one hour.

OUR AMERICAN GOVERNMENT

Ed. Note: This document is a revision of Document No. 218, of the House of Representatives, Seventy-seventh Congress, first session. House Document No. 218 was a revision of House Document No. 132, of the same Congress. House Document No. 132 was a revision of 132 questions and answers that were inserted in the Congressional Record September 13, 1940. More than one million copies of these publications have been printed and distributed. The House of Representatives has, on three different occasions, unanimously passed resolution requesting that these documents be reprinted. The list of questions and answers was compiled by Congressman Wright Patman of Texas aided by Mr. C. W. Gilbert of the Legislative Reference Service of the Library of Congress. This series is taken from a booklet published by courtesy of former Congressman Martin L. Sweetner of Ohio.

Has the Library ever been struck by fire?

Yes, twice; first in 1812, when the Capitol was burned by the British, and again in 1851. In 1812 the Library was only about 3,000 volumes, and the losses were replaced in 1815 by purchase of the extensive private collection of ex-President Jefferson (6,760 volumes for \$23,950). The fire in 1851 destroyed all but 20,000 out of a total of 55,000 volumes.

Is there a National Library in the United States?

The Library of Congress on Capitol Hill, Washington, D. C., has through the years become in fact a national library, serving primarily the Members of Congress, and then the Government establishment and the public at large.

When was it established?

In 1800, with an appropriation of \$5000 for purchase of books, and for fitting up a room in the Capitol to house them.

How many volumes does the Library of Congress now contain?

5,828,126 volumes, on June 30, 1939, exclusive of 1,421,285 maps, 1,221,333 volumes and pieces of music, 548,622 prints, and uncounted manuscripts.

Is there anything unique about the daily Congressional Record?

Yes. It is the only publication in the United States that is not censored by some person. The language of each Member in the House and Senate is his own and no person has the authority to change it. In that way, the views of people from every section of our Nation are constantly printed in this publication. It covers practically every subject involving public affairs that is discussed. Every library, lodge, club or other place where publications and books are retained for use of Members should have the daily Congressional Record. It may be obtained for \$1.50 per month while Congress is in session.

What are the usual contents of the daily Congressional Record?

It contains a verbatim copy of the proceedings in the House and Senate. It carries the speeches made by the Members, contains remarks inserted that are not made upon the floor of either House, contains notices of resolutions and memorials that are filed by the Members on different subjects, contains a synopsis of all the bills, that are introduced, all roll calls showing how each Member voted, the disposition of the business coming before the Congress and other important matters. It is impossible for newspapers to carry all the news. Much valuable information and news is found within the pages of the Congressional Record that is never referred to elsewhere. An index is printed every 2 weeks and furnished to each person who receives the daily record.

To what extent do Members of Congress use their franking privilege?

The reports of the Post Office Department disclose the cost to the Government on all mail that is franked by Mem-

bers of Congress, amounted to \$745,992.07 for the year ending June 30, 1940, which is approximately the same as years preceding thereto.

Does the Government lose or gain on first-class mail?

For the year ending June 30, 1940, the Government made a profit of \$136,680,313.10 on first-class mail, after deducting a loss of \$8,916,344.10 on airmail.

A BIT OF GOOD ADVICE

Man is a growth by law and not a creature of artifice. A noble and God-like character is not a thing of favor or chance, but is the natural result of continued effort in right thinking; the effect of long-cherished association with God-like thought. An ignoble and bestial character, by the same process, is the result of the continued laboring of groveling thoughts.

Man is made or unmade by himself; in the armory of thought he forges the weapons by which he destroys himself; he also fashions the tools with which he builds for himself heavenly mansions of joy and strength and fear.

A man's mind may be likened to a garden which may be intelligently cultivated or neglected, it must, and will, bring forth. If no useful seeds are put into it, then an abundance of useless weed seeds will fall therein, and will continue to produce their kind.

Just as a gardener cultivates his plot, keeping it free from weeds, and growing the flowers, and fruits which he requires, so may a man tend the garden of his mind, weeding out all the wrong, useless and impure thoughts, and cultivating toward perfection the flowers and fruits of right, useful and pure thoughts. Man is the master gardener of his soul, the director of his life. Christ provides the seeds and fertilizes them with His grace.

—Selected.

A sailor walked into an auction shop as the auctioneer was asking for bids on a parrot.

"\$15.00," said the sailor.

"\$20.00," said another bidder.

"\$25.00," said the sailor.

"\$40.00," said the other bidder.

"\$45.00," said the sailor

No further bids were heard, and the auctioneer said,

"Sold!"

The sailor took the bird and cage, passed over the money, and said:

"That's an awful price to pay for a parrot. Can he talk?"

"Can he talk!" exclaimed the auctioneer. "Why, sailor, he was bidding against you!"

CALLS FOR AFFIDAVITS ON DEMOLITION CLAIMS

Cleveland, O. — Owners of property that has been destroyed, voluntarily or otherwise, between April 1 and October 1 of this year, must file an affidavit of such fact of demolition, or the property will continue to be assessed for taxes, Cuyahoga County Auditor J. A. Zangerle warned.

Affidavits for statement of demolition may be obtained at the county auditor's office, room 24, in the Courthouse, Zangerle announced.